Numărul 399 4 octombrie 2004 8 pagini 4.000 lei

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație şi idei de larg interes național

La 16 octombrie 2003, în Aula Magna a Universității *Spiru Haret,* a avut loc o emoționantă solemnitate consacrată

Sanctității Sale *Papa Ioan Paul al II-lea,* cu prilejul împlinirii a 25 de ani de Pontificat dedicat păcii, unității creștine, progresului umanității, înfăptuirii unei lumi mai drepte și mai bune.

Imagini de neuitat în pagina 8

Luni, 13 septembrie 2004, la Castel Gandolfo,

Sanctitatea Sa Papa Ioan Paul al II-lea

l-a primit pe rectorul Aurelian Bondrea care i-a înmânat diploma de *Doctor Honoris Causa al Universității* Spiru Haret

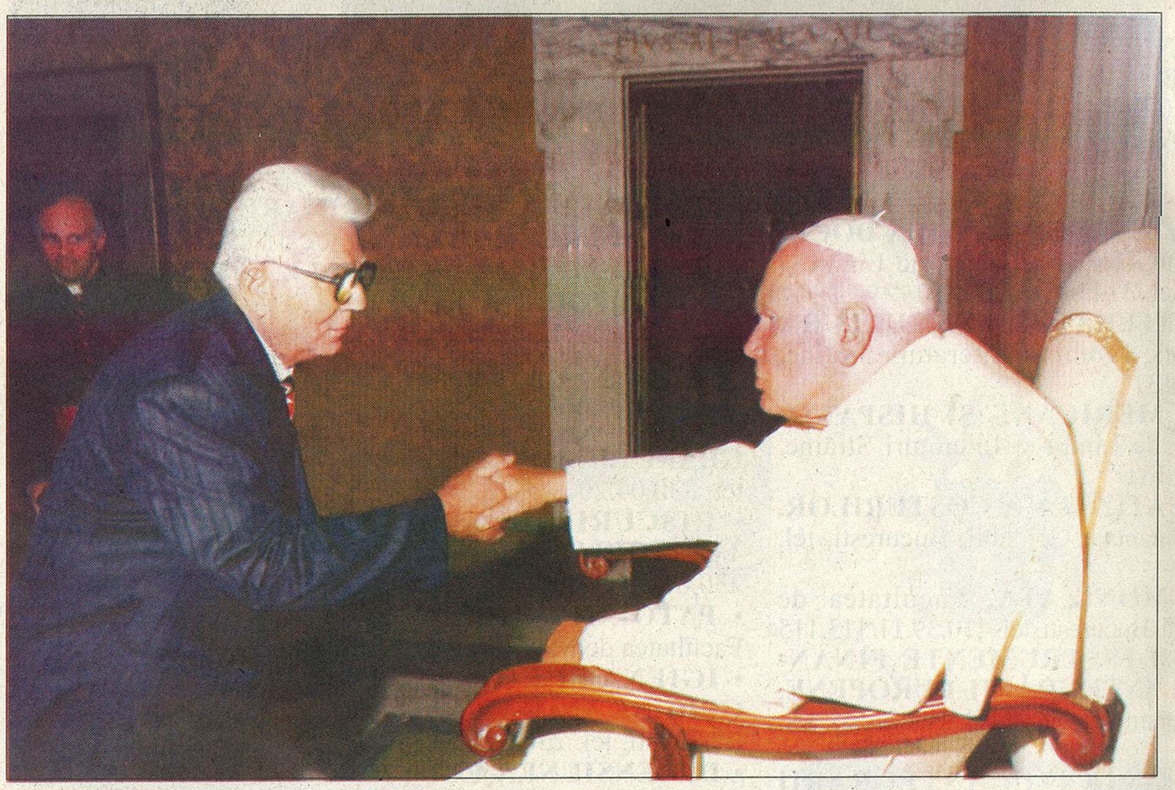

Cuvântul rostit de prof.univ.dr. Aurelian Bondrea cu prilejul primirii

Sanctitatea voastră,

Vă rog să-mi permiteți ca, în numele Senatului Universității *Spiru Haret* din București, a celor peste 40.000 de studenți și al meu personal, să Vă adresez cele mai cordiale mulțumiri, pentru primirea pe care ne-o faceți.

Vă mulțumesc călduros, şi cu această ocazie, pentru acordul exprimat în urmă cu un an, de a Vă conferi, cu prilejul celei de a 25-a aniversări a Pontificatului Sanctității Voastre, titlul de **DOCTOR HONORIS CAUSA** al Universității noastre. Festivitatea organizată în octombrie 2003 s-a constituit, Sanctitate, într-un eveniment memorabil în analele istoriei României şi ale Sfântului Scaun, fiind primul de acest gen în spațiul ortodox.

Mărturia emoției şi a bucuriei cu care ați fost primit în rândul comunității noastre universitare își găsește expresia în imaginile pe care Vi le-am adus de la acele momente solemne. Nădăjduim să Vă bucure, știind că ele s-au petrecut pe meleagurile în care, în mai 1999, ați trecut – așa cum ați spus-o în nenumărate rânduri – *pragul speranței.*

Nu putem decât să ne alăturăm, încă o dată, sutelor de mii de bucureșteni, care, spontan, au strigat în timpul Mesei pe care ați oficiat-o la Izvor: Unitate! Unitate! Unitate!., cuvinte atât de dragi Sanctității Voastre.

Ca profesor universitar, Vă asigur că românii cred în aceste valori şi apreciază din toată inima numeroasele demersuri pe care le-ați întreprins aici, în Roma eternă şi pretutindeni în lume, pentru unitatea creştină, pentru pace şi progresul umanității, pentru o lume mai dreaptă şi mai bună.

În încheiere, doresc să mulțumesc, în numele Senatului, al profesorilor şi al studenților, pentru cărțile oferite Universității noastre despre Magisteriul fără egal legat de cei 25 de ani ai Pontificatului Sanctității Voastre, unul dintre cele mai rodnice din istoria de două milenii a creştinismului. Vă asigurăm Sanctitate, că aceste lucrări de referință vor sta la loc de seamă şi de-a pururea în biblioteca Universității noastre, ca obiect de studiu şi de reflecție pentru generațiile de azi şi de mâine.

Totodată, Vă adresăm, din toattă inima, cele mai călde urări de sănătate, ani îndelungați şi rodnici în continuare. Dorim să Vă revedem, din nou, în România, de data aceasta şi la Universitatea *Spiru Haret.*

(Continuarea grupajului în pagina 3)

- **Masteratul în actualitate.**
  A adânci laturi semnificative ale specializării
  Pagina 2
- **Învățământul la distanță – *un nou concept universitar, o nouă dimensiune a modernității***
  Pagina 4
- **Universitatea în era și societatea cunoașterii**
  Pagina 5
- **Profesorii noştri şi cărțile lor**
  Pagina 6

A adânci laturi semnificative ale specializării

Prof.univ.dr. Ion REBEDEU,
prorector al Universității *Spiru Haret*
pentru Învățământul postuniversitar și activitatea editorială

O dată cu acreditarea prin Legea nr. 443 din 5 iulie 2002, Universității *Spiru Haret* i s-a conferit dreptul de a organiza, cu respectarea prevederilor legale, *forme de învățământ postuniversitar*. În acest sens, în baza Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, și a Legii nr. 88/1993, republicată, Ministerul Educației și Cercetării a aprobat, la solicitarea Senatului, începând cu anul de învățământ 2003-2004, organizarea, în cadrul *facultăților acreditate* din universitatea noastră, a studiilor de masterat.

În anul universitar 2003-2004, au fost aprobate 6 programe de masterat (Drept Comunitar, Psihoterapie analitică, Lingvistică comparată și analiză contrastivă, Probleme fundamentale ale filosofiei contemporane, Managementul activităților sportive și Patologia animalelor de companie). Valorificându-se experiența pozitivă dobândită în conceperea și desfășurarea acestor masterate în noul an universitar se organizează în Universitatea noastră, cu aprobarea MEC, 30 de programe de masterat, cu o tematică actuală, variată și atractivă.

După cum este cunoscut, *programele de masterat asigură aprofundarea în domeniul studiilor de licență sau într-un domeniu apropiat, dezvoltarea capacităților de cercetare științifică și constituie*, așa cum se preconizează în *Legea nr. 288 privind organizarea studiilor universitare,* din 24 iunie, 2004, *o bază pregătitoare obligatorie pentru studiile doctorale*.

În măsura în care masteratul se efectuează în alte domenii decât cel al studiilor de licență sau apropiat acestuia, *diploma de master* atestă obținerea, de către posesorul ei, de *competențe complementare* în raport cu cele asociate diplomei respective de licență.

Prin programele de masterat, Universitatea *Spiru Haret* oferă absolvenților de studii universitare cu diplomă de licență posibilitatea de *a adânci laturi semnificative ale specializării*, dobândite în facultate, și de a lărgi și îmbunătăți *orizontul* teoretico-științific și tehnic al profesiunii cu cunoștințe noi, cu achizițiile recente și, în același timp, relevante ale cunoașterii și culturii contemporane.

Prin modul în care au fost concepute planurile de învățământ ale masteratelor și au fost elaborate programele analitice ale disciplinelor de studiu, prevăzute în planurile de învățământ, se urmărește ca studiile de masterat:

- Să formeze *abilități superioare de cercetare independentă*;
- Să dezvolte capacitatea de *a valorifica bagajul de cunoștințe teoretice acumulate în situații și contexte noi*;
- Să stimuleze interesul teoretic și practic pentru *problemele noi* pe care le ridică astăzi atât cunoașterea științifică în domeniul specializării absolvite, cât și practica profesională și să determine o implicare, în cunoștință de cauză, la rezolvarea acestor probleme;
- Să dezvolte *capacitatea de a acționa independent și creativ* în abordarea și soluționarea problemelor și de a formula și comunica rezultatele într-un *discurs argumentativ și demonstrativ coerent și convingător*.

În perioada studiilor, masterantul are posibilitatea și obligația de a *elabora studii și rapoarte publicabile sau aplicabile profesional.* Asemenea studii, rezultat al activității de cercetare, se pot constitui ca momente semnificative în conceperea și structurarea lucrării de disertație.

O trăsătură distinctivă a studiilor de masterat o reprezintă *accentul deosebit care se pune pe studiul individual*, orientat și îndrumat de cadrele didactice, pe *activitatea independentă,* pe *munca individuală sistematică*, astfel încât *să se asigure angajarea manifestă, deliberată și pe termen lung* a fiecărui participant la studiile de masterat în *direcția propriei dezvoltări profesionale, științifice și moral-cetățenești*. În acest sens, masteratul trebuie să devină cadrul adecvat pentru conștientizarea însemnătății *autoperfecționării și autodepășirii* prin efort și studiu sistematic, precum și pentru asimilarea de noi metode, procedee și tehnici de cercetare științifică și de soluționare a problemelor.

Programele de studii de masterat pe care le oferă facultățile acreditate din Universitatea *Spiru Haret* sunt rodul unui mare *efort de concepție și creație* al catedrelor și consiliilor de facultate, care și-a găsit concretizarea în:

- *identificarea unor specializări de masterat, viabile și de strictă actualitate științifică, profesională, culturală* etc. și elaborarea unor planuri și programe de învățământ care să nu repete discipline universitare, astfel încât *studiile masterale să confere noi competențe și abilități posesorilor de diplomă de master;*
- conceperea și structurarea unor masterate cu caracter *interdisciplinar*, în măsură să integreze organic cunoștințe din domenii sau specializări diferite și să deschidă astfel noi perspective de abordare a problemelor din spațiul specializării de bază a cursanților. În acest sens, e necesar să fie menționată colaborarea, în conceperea și realizarea masteratelor, dintre Facultatea de Sociologie-Psihologie și Facultatea de Drept, dintre Facultatea de Drept și Facultatea de Management Financiar-Contabil, dintre Facultatea de Sociologie-Psihologie și Facultatea de Filosofie și Jurnalism etc.

Valoarea masteratelor organizate de Universitatea *Spiru Haret* este legată de actualitatea, originalitatea și complexitatea lor tematică și, mai ales, de competența profesional-științifică a corpului de profesori și conferențiari universitari care asigură predarea disciplinelor de masterat. La acestea se adaugă alte elemente importante – baza materială a Universității *Spiru Haret*, condițiile deosebite de informare, documentare și studiu de care dispun facultățile Universității noastre, de la laboratoarele dotate cu echipamente de vârf, la biblioteca virtuală și postul propriu de televiziune național, universitar și cultural (tvRM).

O caracteristică deosebit de relevantă a programelor de masterat, pe care Universitatea noastră le organizează, începând cu anul universitar 2004-2005, o reprezintă *structurarea lor tematică*, prin planurile de învățământ, și *ideatică*, prin programele analitice ale disciplinelor, pe *problematica teoretică și practică* legată de *integrarea țării noastre în structurile Uniunii Europene și Euroatlantice*, problematica față de care tinerii licențiați, ca și specialiștii cu experiență din toate domeniile, manifestă, pe bună dreptate, un interes aparte. În acest sens, chiar foarte multe din titlurile specializărilor de studii de masterat sunt semnificative: *Drept comunitar; Drept material comunitar; Marketingul în contextul integrării europene; Servicii, produse și instrumente financiare în contextul integrării europene; Contabilitate armonizată; Geografia turismului, turism și integrare regională; Dimensiunea europeană a managementului organizației.* Alte masterate oferă deschideri către largi arii culturale: *Literaturi nord-americane și hispano-americane; Modernitatea în literatura și cultura europeană; Probleme fundamentale ale filosofiei contemporane*. Se impune mențiunea că aspectele vizând exigențele legate de integrarea europeană și *compatibilizarea* structurilor instituționale românești cu cele din Uniunea Europeană ocupă o pondere importantă în tematica unor masterate ca *Științele penale; Probațiunea în procesul penal; Management organizațional și al resurselor umane* etc. Deschideri importante în direcția integrării europene și a proceselor de globalizare operează și masteratele *Analiza și gestiunea conflictelor în societățile în schimbare, Mass-media și comunicarea, Riscuri geografice și planificare teritorială.*

Masteratele care abordează problemele românești în contextul mai larg al integrării europene și al implicațiilor proceselor de globalizare, oferă cursanților posibilitatea de *a-și dezvolta capacitatea de înțelegere și de soluționare a problemelor și de a dobândi noi competențe de specialitate în măsură să le deschidă perspective mai largi în realizarea profesională*. În acest sens, cele mai multe masterate conferă posesorului de diplomă de master competențe profesionale, de specialitate noi, care se adaugă celor dobândite în facultate și atestate prin diploma de licență. Nu este deloc de neglijat nici faptul că, o dată cu aplicarea *Legii nr. 288/24 iunie 2004*, studiile de masterat constituie, pe de o parte, o bază pregătitoare *obligatorie* pentru studiile doctorale, pe de altă parte, o condiție obligatorie pentru ocuparea de posturi didactice în învățământul liceal sau universitar (cu parcurgerea unui modul de pregătire psihopedagogică, care să corespundă unui număr de minimum 60 de credite de studiu transferabile).

Circumscrise tematic unor domenii de mare actualitate și concepute în strânsă legătură cu direcțiile majore de evoluție actuală a societății noastre, a economiei, sistemului politic, vieții sociale, științei, învățământului și culturii românești în *contextul proceselor complexe de globalizare și al integrării Românei în Uniunea Europeană, programele de masterat*, oferite de Universitatea *Spiru Haret*, sunt pătrunse de *preocuparea de a îmbina organic*, în formarea și perfecționarea specialiștilor, *pregătirea teoretico-științifică de specialitate cu îmbogățirea metodelor și tehnicilor de cercetare științifică și de soluționare a problemelor practice pe care le ridică, în prezent și mai ales în perspectivă, activitatea profesională*.

O particularitate a studiilor de masterat organizate de Universitatea noastră o constituie accentul pe *problematica managementului*, în strânsă legătură cu domeniul de specialitate al cursanților și cu specificul activității lor profesionale. În această perspectivă, se acordă o mare atenție formării abilităților de conducător, *dezvoltării capacității de a conduce colectivități umane, grupuri profesionale, echipe de cercetare sau profesionale interdisciplinare* etc., precum și cultivării disponibilităților de comunicare interumană și de integrare adecvată în viața publică.

Toate cele 30 studii de masterat, organizate de Universitatea *Spiru Haret* în anul universitar 2004-2005, au o *durată de 3 semestre*, cu 12 ore de activitate didactică pe săptămână, și corespund unui număr de *90 de credite de studiu transferabile* (30 de credite pe semestru).

Masteratul se finalizează cu prezentarea și susținerea *lucrării de disertație*, care trebuie să dea expresie spiritului creativ al autorului, disponibilității sale de identificare, abordare și soluționare creativă a problemelor teoretice și practice pe care le ridică problematica disertației, efortului de documentare și cercetare, capacității de analiză și sinteză, de asimilare, integrare și relaționare a cunoștințelor noi cu fondul tradițional de cunoștințe din domeniul respectiv.

Așa cum se precizează în *Legea învățământului nr. 84/1995*, republicată, „Studiile de masterat pot fi urmate de absolvenții cu diploma obținută la finalizarea studiilor universitare de lungă durată, indiferent de profil sau de specializare" (art. 72). În Universitatea *Spiru Haret* funcționează însă și masterate „profesionale", unde accesul este condiționat de calificarea universitară în anumite specializări. Este cazul, de pildă, al masteratului de *Psihoterapie analitică* la care au acces licențiații în psihologie (respectiv în Sociologie-Psihologie, în Psihosociologie) și în medicină. Acest lucru este valabil în general pentru masteratele din domeniul profesiunilor reglementate prin lege (medic, psiholog, medic veterinar, arhitect). Marea majoritate a masteratelor organizate de Universitatea *Spiru Haret* se adresează absolvenților de studii universitare de lungă durată, cu diplomă de licență, indiferent de specializarea universitară în care sunt licențiați.

MASTERATUL în actualitate

Studii de masterat la Universitatea *Spiru Haret*

- **DREPT COMUNITAR,** Facultatea de Drept, București, tel. 334.44.19/123,124
- **DREPT MATERIAL COMUNITAR**, Facultatea de Drept, București, tel. 334.44.19/123,124
- **ȘTIINȚE PENALE,** Facultatea de Drept, București, tel. 334.44.19/123,124
- **PROBAȚIUNEA ÎN PROCESUL PENAL,** Facultatea de Drept, București, tel. 334.44.19/123,124
- **FISCALITATE ÎN CONTEXT COMUNITAR,** Facultatea de Drept, București, tel. 334.44.19/123,124
- **PSIHOLOGIE JUDICIARĂ ȘI VICTIMOLOGIE,** Facultatea de Sociologie-Psihologie, București, tel. 255.60.94
- **FAMILIE ȘI SOCIETATE,** Facultatea de Sociologie-Psihologie, București, tel. 255.60.94
- **RELAȚII INTERETNICE, ETNICITATE ȘI NAȚIONALISM,** Facultatea de Sociologie-Psihologie, București, tel. 255.60.94
- **SCHIMBARE SOCIALĂ ȘI CULTURALĂ,** Facultatea de Sociologie-Psihologie, București, tel. 255.60.94
- **PSIHOTERAPIE ANALITICĂ,** Facultatea de Sociologie-Psihologie, București, tel. 255.60.94
- **MANAGEMENT ORGANIZAȚIONAL ȘI AL RESURSELOR UMANE**, Facultatea de Sociologie-Psihologie, București, tel. 255.60.95
- **ANALIZA ȘI GESTIUNEA CONFLICTELOR ÎN SOCIETĂȚILE ÎN SCHIMBARE,** Facultatea de Sociologie-Psihologie,București, tel. 255.60.95
- **LINGVISTICĂ COMPARATĂ ȘI ANALIZĂ CONTRASTIVĂ,** Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, București, tel. 314.00.76/300,131
- **TRADUCEREA SPECIALIZATĂ ȘI TEHNICA DOCUMENTĂRII TERMINOLOGICE,** Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, București, tel. 314.00.76/300,131
- **MODERNITATEA ÎN LITERATURA ȘI CULTURA EUROPEANĂ,** Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, București, tel. 314.00.76/300,131
- **LITERATURI NORD-AMERICANE ȘI HISPANO-AMERICANE,** Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, București, tel. 314.00.76/300,131
- **CALCULAȚIA INFORMATIZATĂ A COSTURILOR,** Facultatea de Management Financiar-Contabil, București, tel. 410.43.70/113,115
- **CONTABILITATE ARMONIZATĂ,** Facultatea de Management Financiar-Contabil, București, tel. 410.39.11/113,115
- **SERVICII, PRODUSE ȘI INSTRUMENTE FINANCIARE ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE**, Facultatea de Management Financiar-Contabil, București, tel. 410.39.11/113,115
- **MARKETINGUL ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE,** Facultatea de Marketing și Comerț Exterior, București, tel. 410.51.62
- **CONTABILITATE ARMONIZATĂ,** Facultatea de Contabilitate și Finanțe, Constanța, tel. 0241/54.50.51
- **MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚILOR SPORTIVE,** Facultatea de Educație Fizică și Sport, București, tel. 346.64.14
- **MASS-MEDIA ȘI COMUNICAREA,** Facultatea de Filosofie și Jurnalism, București, tel. 410.39.13/111
- **PROBLEME FUNDAMENTALE ALE FILOSOFIEI CONTEMPORANE,** Facultatea de Filosofie și Jurnalism, București, tel. 410.39.13/111
- **ARTA MUZICALĂ,** Facultatea de Muzică, București, tel. 330.40.40/266
- **GEOGRAFIA TURISMULUI, TURISM ȘI INTEGRARE REGIONALĂ,** Facultatea de Geografie, București, tel. 330.04.20
- **RISCURI GEOGRAFICE ȘI PLANIFICAREA TERITORIALĂ,** Facultatea de Geografie, București, tel. 330.04.20
- **PATOLOGIA ANIMALELOR DE COMPANIE,** Facultatea de Medicină Veterinară, București, tel. 230.69.16
- **IGIENA ȘI CONTROLUL ALIMENTELOR DE ORIGINE ANIMALĂ,** Facultatea de Medicină Veterinară, București, tel. 230.69.16
- **DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A MANAGEMENTULUI ORGANIZAȚIEI,** Facultatea de Management, Brașov, tel. (0268) 42.04.37

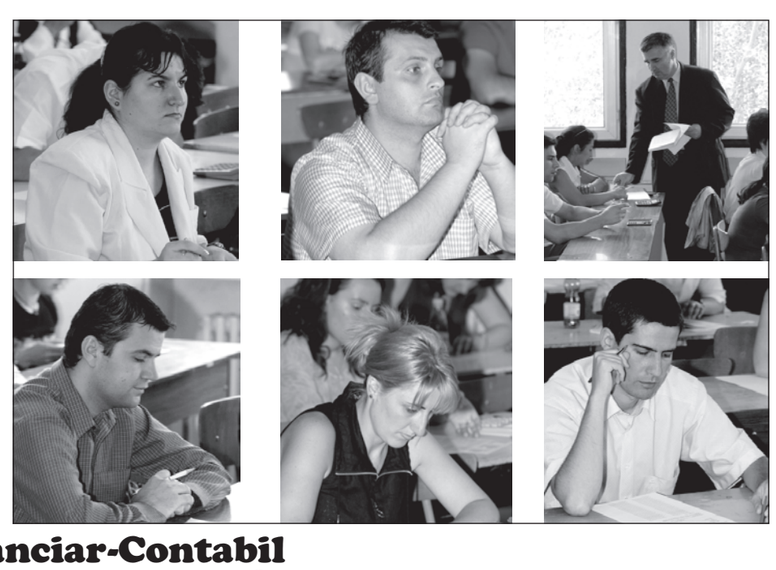

Licența la Facultatea de Management Financiar-Contabil
Imagini din sălile de examene (Prima zi. 16 iulie 2004)

Diploma prin care Sanctității Sale Papa Ioan Paul al II-lea i s-a conferit titlul academic *Doctor Honoris Causa* al Universității *Spiru Haret*

La Castel Gandolfo,

Sanctității Sale *Papa Ioan Paul al II-lea* i s-a înmânat diploma de Doctor Honoris Causa al Universității *Spiru Haret*

Luni, 13 septembrie 2004, la Castel Gandolfo, reşedința de vară a Suveranului Pontif, situată la câțiva kilometri de Roma, a avut loc ceremonia primirii de către Sanctitatea Sa, Papa Ioan Paul al II-lea, a rectorului Universității *Spiru Haret*, prof. univ. dr. Aurelian Bondrea.

În cuvântul rostit cu această ocazie, rectorul Universității *Spiru Haret* a mulțumit Sanctității Sale pentru primire, atât în numele Senatului universitar, al celor peste 40.000 de studenți, cât şi al său personal.

A fost evocată ceremonia desfăşurată în marea aulă din Bucureşti a Universității la 16 octombrie 2003, dată ce a marcat împlinirea a douăzeci şi cinci de ani de Pontificat al Papei Ioan Paul al II-lea.

Cu acel prilej, Senatul Universității *Spiru Haret* a acordat Sanctității Sale titlul de **Doctor Honoris Causa**, ca semn de maximă prețuire pentru prodigioasa activitate în slujba promovării valorilor creştine, progresului umanității, înțelegerii şi păcii.

Rectorul Universității *Spiru Haret* a înmânat Sanctității Sale diploma prin care i s-a conferit înalta distincție academică, roba, placheta comemorativă a evenimentului, precum şi un album de fotografii care ilustrează momentele cele mai semnificative ale manifestării academice şi ale spectacolului festiv organizate cu acel prilej.

Suveranului Pontif i-au fost oferite, totodată, un impresionant basorelief în bronz, reprezentându-l pe Papa Ioan Paul al II-lea, precum şi albumul de prezentare a Universității *Spiru Haret*.

În cursul întrevederii, a fost evocată, de asemenea, marea slujbă în aer liber ținută de Papa Ioan Paul al II-lea, la București, în luna mai 1999, când sute de mii de români au strigat Unitate! Unitate! Unitate, precum şi aprecierea potrivit căreia, în România, Suveranul Pontif a trecut *pragul speranței*.

Pentru rememorarea evenimentului din toamna anului 2003 au fost donate videotecii Vaticanului videocasete, CD-uri, DVD-uri conținând in integrum ceremonia de conferire a înaltului titlu de **Doctor Honoris Causa** şi spectacolul festiv care i-a urmat.

Rectorul Universității *Spiru Haret*, prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, a mulțumit, în mod deosebit Sanctității Sale, Papa Ioan Paul al II-lea, pentru donația sa constând în cele cincizeci de volume, pe care Universitatea *Spiru Haret* le-a primit, recent, de la Sfântul Scaun.

În cuvântul său, prof. univ. dr. Aurelian Bondrea a menționat că opera Sanctității Sale va fi studiată cu deosebită atenție atât de studenți, cât şi de profesori, constituindu-se într-un patrimoniu spiritual de inestimabilă valoare în domeniile filosofic, cultural, politic, religios şi artistic.

Sanctitatea Sa a binecuvântat documentele, însemnele şi cadourile primite.

S-a comunicat rectorului Universității *Spiru Haret,* prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, că la alocuțiunea de acordare a titlului de **Doctor Honoris Causa**, Sanctității Sale Papa Ioan Paul al II-lea, Universitatea *Spiru Haret* va primi răspunsul în scris din partea Suveranului Pontif.

Primirea de către Sanctitatea Sa Papa Ioan Paul al II-lea, a rectorului Universității *Spiru Haret*, prof. univ. dr. Aurelian Bondrea, a durat peste douăzeci de minute.

Castel Gandolfo,
Reşedința pontificală de vară

Castel Gandolfo
Reşedința de vară a Suveranului Pontif, situată la câțiva kilometri de Roma

MEDAGLIA PONTIFICIA

Binecuvântând actul semnificativ al Senatului Universității *Spiru Haret*, Suveranul Pontif a acordat profesorului universitar Aurelian Bondrea Medalia oficială pentru al 26-lea an de Pontificat al Sanctității Sale Papa Ioan Paul al II-lea

Medalia Pontificală, Anul XXVI
Triptic din aur, argint şi bronz
însoțit de Certificatul de Autenticitate,
emis de Secretariatul Statului Vatican

Reversul Medaliei

„Nu putem decât să ne alăturăm, încă o dată, sutelor de mii de bucureşteni, care, spontan, au strigat în timpul Mesei pe care ați oficiat-o la Izvor: Unitate! Unitate! Unitate!, cuvinte atât de dragi Sanctității Voastre.

Ca profesor universitar, Vă asigur că românii cred în aceste valori şi apreciază din toată inima numeroasele demersuri pe care le-ați întreprins aici, în Roma eternă şi pretutindeni în lume, pentru unitatea creştină, pentru pace şi progresul umanității, pentru o lume mai dreaptă şi mai bună.”

Din cuvântul rostit de prof. univ. dr. Aurelian Bondrea la înmânarea diplomei de Doctor Honoris Causa al Universității *Spiru Haret*

ÎNVĂȚĂMÂNTUL LA DISTANȚĂ – *un nou concept universitar, o nouă dimensiune a modernității*

Prof. univ. dr. Ioan GÂF-DEAC,
prorector al Universității *Spiru Haret* pentru Învățământul la distanță

• Rigoarea academică tradițională a procesului de învățământ universitar dobândeşte o nouă valoare şi noi forme.

• Structurarea, dotarea şi derularea cotidiană a învățământului la distanță, un proces complex, în pas cu tot ceea ce este nou în ştiința mijloacelor de comunicare la nivel mondial.

Învățământul la distanță a apărut şi funcționează pe plan mondial şi în România ca urmare a faptului că tehnologiile informaționale, Internetul, televiziunea, CD-urile, multi-media în general, domină pe ceea ce înseamnă fenomenul de comunicare altfel decât cel clasic.

Învățământul la distanță în România funcționează în baza Legii învățământului şi a hotărârilor de guvern care reglementează autorizarea şi acreditarea specializărilor. HG 1011/2001 arată în mod semnificativ cum se derulează învățământul la distanță. În țările dezvoltate învățământul la distanță se bazează, în principal, pe folosirea Internetului. În România, la Universitatea *Spiru Haret* în egală măsură ne bazăm pe Internet, însă în plus se are în vedere faptul că nu fiecare student are încă un computer sau are asigurată legătura la Internet. De aceea, modelul didactic de lucru în conformitate cu HG 1011/2001 şi în baza hotărârilor pe care Senatul Universității *Spiru Haret* le-a adoptat, este mai larg, cuprinzător în esența sa în folosirea metodologiei, cu alternative mai numeroase de studiu. Pentru învățământul la distanță sunt structurate cinci resurse de studiu.

În România, învățământul la distanță este *similar* cu *învățământul la domiciliu*. În viziunea clasică, deci în sistemul clasic de învățare, un profesor se află față în față cu studentul, profesorul are un mesaj, deci are un conținut al cursului pe care dorește să-l expună direct studentului. Aceasta este formula clasică de operaționalizare didactică. Maniera modernă se referă la formula că un profesor creează resursele, cartea, cunoştințele, informațiile, datele, mesajul. Conținutul mesajului este pus față în față cu studentul care, având conținutul cursului şi materialele respective, se află în situația ca el prin propriul efort să răspundă în final de ceea ce înseamnă acumularea de cunoştințe. În esență, se mizează pe capacitatea studentului, pe capacitatea nelimitată a omului de a asimila, de a descifra, de a-şi îmbogăți cunoştințele, de a acumula informații, în final. Examinarea se realizează cu toată exigența, în mod egal, ca şi la zi sau la frecvență redusă.

Cele cinci resurse de studiu pe care le oferă Universitatea *Spiru Haret* studenților de la învățământul la distanță sunt următoarele:

Prima resursă este cartea cu *Note de curs-sinteze*, tipărită la Editura Fundației *România de Mâine* pentru fiecare specializare (facultate), şi pentru fiecare an de studiu. Aici se întâlnesc „notițele de curs", ca şi cum studentul ar fi asistat la expunere. Precizează că notele de curs-sinteze, reprezintă cartea care este distribuită gratuit studentului. Este un început; studentul poate să înceapă să învețe.

A doua resursă de studiu este reprezentată de *manualul propriu-zis*. Fiecare profesor, fiecare cadru didactic titular de disciplină are editat un manual cuprinzător, cu toate elementele de curs, cu subiectele care sunt tratate în conformitate cu Programa analitică. Aceste cărți sunt publicate de Editura Fundației *România de Mâine* şi la cererea studenților, sunt expediate în centrele ID transportul fiind suportat de către Universitate. La fiecare Centru teritorial sunt distribuite studentului pentru a fi achiziționate cu 30% reducere față de prețul din librării.

Cea de-a treia resursă este *Biblioteca virtuală*. Ajungând la Internet, accesând paginile www.spiruharet.ro, studentul întâlneşte rubrica învățământ la distanță şi rubrica *Biblioteca virtuală*. El nu va putea intra în *Biblioteca virtuală*, decât după introducerea, într-un server, a codului numeric personal al studentului. Pe baza unei parole, acesta navighează în *Biblioteca virtuală*. În interiorul Bibliotecii virtuale, în primul rând, se întâlnesc *Notele de curs-sinteză*, alte materiale şi resurse de studiu, dar în plus şi numele profesorului titular de curs. Dacă un student nu înțelege o anumită noțiune sau doreşte să dialogheze cu profesorul său îi poate scrie. În 24 de ore, profesorul, de la sediul facultății din Bucureşti, este cel care îi răspunde electronic studentului şi îi oferă orice fel de lămurire. De asemenea, studenții sunt grupați după adresele lor electronice în **g**$_x$ grupe virtuale; studenții se cunosc între ei doar după adresele electronice şi se încurajează inter-activitatea, comunicarea. Studenții sunt încurajați să schimbe resurse de studiu, materiale, articole, publicații, informații, date, întrucât interesul este ca aceştia să acumuleze informații, să învețe.

In interiorul *Bibliotecii virtuale*, studentul poate avea legătura directă cu secretariatul din Bucureşti, unde îşi poate cunoaşte situația, electronic, are orarul cursurilor de la zi, de la facultățile din Bucureşti.

Cea de-a patra resursă de studiu pentru învățământul la distanță este Televiziunea *România de Mâine*. La Târgul Mondial al Educației de la Lisabona, a produs o adevărată uimire faptul că o universitate, respectiv Universitatea *Spiru Haret*, de altfel singura din România şi printre puținele din lume, este proprietara unui post propriu de televiziune, post național, cultural şi universitar. Se transmit cursuri înregistrate sau direct din amfiteatru, dezbateri, după o grilă bine definită, în care fiecare facultate şi fiecare disciplină, cu lecțiile respective, sunt riguros programate. În ziarele centrale, zilnic, este publicat programul, ca şi în revista proprie *Opinia națională*, pe Internet. Studentul din oricare colț de țară îşi vede profesorul pe ecran. El poate intra în legătură directă, telefonic, să întrebe în timp ce se susține cursul, sau poate să-şi înregistreze pe casete prelegerile profesorului. Cei care au activități productive (sunt angajați) în cursul zilei pot viziona, în reluare, prelegerile noaptea. Studenții au posibilitatea ca prin aceste resurse să-şi vadă profesorul direct, să învețe de la acesta, ascultându-l, notându-şi ceea ce spune vorbitorul în cursul transmis de televiziune.

Cea de-a cincea resursă de studiu este publicația săptămânală *Opinia națională*, care, în timpul anului universitar, publică întrebări, răspunsuri, consultații, informații. Această publicație este distribuită săptămânal la fiecare Centru teritorial ID.

Un student ID poate să folosească una dintre cele cinci resurse, sau toate în mod, conjugat. Se deduce că studentul de la învățământul la distanță poate învăța în sistemul clasic, cunoscut, folosind cartea tipărită, mai mult, chiar *Notele de curs*, însă poate fi, totodată, şi în postura celui ce mânuieşte foarte bine computerul, având posibilitatea să navigheze pe Internet, prin satelit, să intre în spațiul virtual şi să recepționeze cursurile respective. Acest model practic, concret, compus din *Biblioteca virtuală,* televiziune există în România la Universitatea *Spiru Haret*. Este bine concertat, atât social, cât şi metodic, întrucât în România nu există încă nivelul avansat de dezvoltare informatică la care au ajuns țările vestice. Universitatea *Spiru Haret* face acest efort excepțional, extrem de dificil, de a tipări cărți. Sunt mii, zeci de mii de volume, de cărți care se tipăresc şi se transportă la Centrul ID, fiind oferite studenților pentru o taxă de 300$ care este aferentă învățământului la distanță. La Universitatea *Spiru Haret* nu se percep alte taxe pentru învățământul la distanță.

La Universitatea *Spiru Haret* prin hotărârea Senatului universitar se prevede durata de patru ani, ca la cursul de zi, cu aceeaşi programă analitică, cu acelaşi plan de învățământ. Acesta este un avantaj net, în situația în care învățământul este dirijat spre „acasă", spre student. Învățământul este dislocat în teritoriu. Nu are importanță faptul că un student susține examenele în teritoriu sau la Bucureşti. Cadrul didactic manifestă aceeaşi exigență sau foloseşte aceeaşi procedură de examinare. Esențial este faptul că studentul nu suportă cheltuieli de transport, nu este afectat de cheltuieli de cazare ş.a.

În legătură cu organizarea evaluării rezultatelor examinării, directorii de Centru ID organizează şi programa împreună cu facultățile din Bucureşti, felul de derulare a sesiunii de iarnă, de vară şi a celei de toamnă. Dar, de regulă, această programare se realizează pentru zilele de sâmbătă sau duminică, tocmai pentru a nu deranja studentul, tocmai pentru ca cel din câmpul muncii dispus să studieze să nu fie deranjat, să nu fie dislocat de la activitățile curente. Examinările, procedurile de examinare sunt următoarele: trimiterea directă a subiectelor la Centrele ID, prin deplasarea cadrului didactic ori prin examinarea computerizată. Sunt şi alte formule de examene, mizând pe onestitatea academică, pe corectitudine, pe cinste, pe exactitate în privința evaluării. Aşadar, modelul de învățământ la distanță, la Universitatea *Spiru Haret* îl explicăm studenților, candidaților.

Înainte de anul 1989 a apărut o carte care se numeşte *Megatendințe*, autor John Naisbit, în conținutul căreia se spune că lucrul în ierarhie nu este mai eficient în competiție cu lucrul în rețea. Sunt universități care rămân prizonierele viziunii clasice. Ele aşteaptă ca la sediul lor să vină studenții, să se înscrie, să desfăşoare activitatea. Pentru prima oară în România, Universitatea *Spiru Haret,* care are aproape 1400 de cadre didactice, o infrastructură complet deosebită, comparabilă la nivel mondial cu marile universități din lume, s-a „deplasat în rețea", în teritoriu. Fiecare municipiu reşedință de județ este beneficiarul unui centru teritorial pentru învățământul la distanță. Fiecare centru are un secretariat, un director, secretare, deci un întreg aparat care asigură şi operațiunile de admitere, înscriere a studenților, explicând procedurile, mecanismului ID sau răspunzând la întrebările pe care candidații le au.

Competiția pe piață a educației este foarte puternică. Avantajele comparative, realismul acțiunilor şi respectarea strictă a calității, încadrarea riguroasă în legalitate, cu nici un fel de concesie este ceea ce determină atracția pe care studenții o au pentru înscrierea la Universitatea *Spiru Haret*. De aceea, aceste centre, aşa cum sunt ele înființate şi funcționează, intră în rol practic într-o manieră foarte rapidă. Cu cât studenții sunt mai mulți, cu atât centrul are o bază de funcționare mai bună, pozitivă şi desigur şi activitatea este asimilată mai bine pe întreg teritoriul țării. Se are în vedere să se realizeze o colaborare între centrele ID. La nivelul fiecărei facultăți şi specializări există un prodecan care are sarcini directe, clare în probleme de învățământ la distanță; există secretară pentru fiecare an de studiu la învățământ la distanță; există telefonie, calculator, legăturile pe Internet, e-mail-urile care trebuie să funcționeze continuu, eficient. Această comunicare largă, precisă şi operativă conduce, la succesul scontat. Universitatea se bucură de un prestigiu enorm. Instituția este acreditată prin lege; Universitatea *Spiru Haret* este dominantă în peisajul învățământului superior din România. Persoanele care sunt în fruntea Centrelor teritoriale sunt profesori universitari, cadre didactice, oameni cu experiență excepțională în domeniul învățământului, inspectori generali şcolari şi directori de licee, directori de colegii naționale.

Universitatea *Spiru Haret* este integrată în prezent într-un sistem de învățământ superior, în temeiul legalității.

Dar, valoarea academică a corpului didactic, baza materială de excepție, calitatea procesului de învățământ, efortul de a ține pasul cu tot ceea ce este nou în domeniu, în conținutul disciplinelor predate, ca şi în metodologia didactică, fac din Universitatea *Spiru Haret* o instituție de învățământ superior aptă să pună în funcțiune, cu rigoare şi răspundere, o formă modernă de pregătire a tinerei generații.

Televiziunea *România de Mâine* a lărgit orizontul accesibilității studiilor universitare

Peste 1.200 de ore de emisie cu caracter didactic într-un an de studiu

Ilie CIURESCU

Oamenii rămaşi în cea mai mare parte săraci, în ciuda agitației tuturor variantelor de apărători ai dreptului persoanei şi a umilitoarelor performanțe tehnologice, speră în miracole aducătoare de trai normal, decent şi pe cât se poate, civilizat ...

Se spune că vine timpul credinței, al împăcării, solidarității şi acțiunii, sub semnul divinității căreia oamenii îi rămân devotați, indiferent de rasă, cultură şi religie ... A crede fiecare în Dumnezeul propriu înseamnă imens numai dacă tot ce le spune Stăpânul lor suprem, pe care doar îl simt fără a-l vedea, le va dezvălui şi îi va învăța marile secrete al înțelegerii: să fie curmate ura şi confruntarea şi să se reabiliteze dreptatea şi buna cuviință ... știința de carte să izbândească la scară planetară, în lupta cu ignoranța ...

Prea mult şi prea agresiv antrenată în dispute aprige pentru stăpânirea interesată a ochilor, urechilor şi gândului supuşilor ei, **televiziunea ca instituție** îşi pregăteşte cu grijă, meticulos şi captivant, strategiile pentru a-şi menține şi chiar accentua dominația pe piața spectacolului lumii... Experții prezic, e adevărat timid şi cu regretul de a se ajunge la subțierea profiturilor din publicitate, o treptată abandonare a grilei pline de violență, crimă, viciu, sex şi supralicitare a instinctelor primare, cochetând, poate şi pentru o reechilibrare a poziției față de autoritatea publică, cu **instrucția** şi **educația...**

Acolo unde s-au înțeles imperativele timpului şi mai ales ale celui viitor, televiziunea cedează strategic şi cu bătaie pe termen lung o parte a programelor ei, învățământului, științei, artei, culturii, educației, civilizației...

Televiziunea *România de Mâine* demonstrează de patru ani că este în rezonanță optimă cu aspirațiile şi exigențele vremurilor ce vor veni şi a legat programatic rațiunea de a fi cu tot ce înseamnă **cunoaşterea** la valoare intelectuală.

TvRM a stabilit din prima clipă a emisiei în audiovizualul românesc legături solide cu **Universitatea *Spiru Haret.*** Funcționează ca rezultat, la parametrii din ce în ce mai înalți, ÎNVĂȚĂMÂNTUL LA DISTANȚĂ, un model de colaborare complexă dintre **academicul** reprezentat de cadre didactice de ținută, deținătoare ale înțelepciunii, ale experienței de viață şi ale cunoştințelor tehnologice, culturale, ştiințifice, artistice, cu redactori, reporteri, producători şi realizatori de **televiziune. Universitarul** afirmă, argumentează, demonstrează, comentează, experimentează, sistematizează, îndrumă studiul individual, verifică gradul de asimilare, cântăreşte şi aşează pozițiile ierarhic. **Teleastul** consemnează tot, selecționează profesional, alege şi aplică proceduri consacrate pentru mai buna percepere a mesajelor, pentru a întreține în dinamism permanent interesul, pentru a garanta în cele din urmă imperativul de a captiva, pentru a genera întrebări şi căutări ale răspunsurilor prin studiu individual şi cercetare.

Universitarul şi **teleastul** cooperează în condiții de complementaritate, interactiv, fiecare factor adaptându-şi contribuția proprie la cerințele şi particularitățile partenerului de operă educațională. În fapt, universitarii îşi apropie tehnici şi proceduri ale televiziunii, iar realizatorii de emisiuni pentru învățământul la distanță sunt primii care trebuie să înțeleagă conținutul fiecărei teme şi să îl adapteze specificului TV, pentru mai buna asimilare.

Rezultatul este semnificativ: elaborarea şi difuzarea prin programe zilnice **a peste 1.200 de ore de emisie cu caracter didactic într-un an de studiu.** Aceasta presupune în primul rând, investiții de milioane de dolari şi o activitate ştiințifică în pas cu standardele internaționale din domeniul televiziunii. Înseamnă imens posibilitatea oferită tuturor studenților, tuturor tinerilor, tuturor telespectatorilor, fără nici o urmă de discriminare, de a avea la dispoziție în spațiul propriu al existenței, în familie, în localitatea de domiciliu, cunoştințele, sistemul, metoda şi mijloacele de a studia şi asimila pentru propria formare, pentru propria carieră, dar şi pentru comunitatea din care face parte. Suntem, prin aceasta, în pas cu demersurile din lume pentru a face din omul secolului XXI un om educat, instruit, competent.

Cifrele care dau dimensiunea pe plan internațional a programelor de învățământ sunt elocvente: se tinde ca 70-80% din cei antrenați în activități de tot felul să dispună de pregătire universitară. Universitatea *Spiru Haret* şi Televiziunea *România de Mâine* transmit la scară națională **25 de ore de programe săptămânal sub genericul** ÎNVĂȚĂMÂNTUL LA DISTANȚĂ. Sunt prelegeri susținute de academicieni, profesori universitari doctori, conferențiari universitari doctori, lectori universitari doctori sau doctoranzi. Fiecare student, fiecare telespectator dornic să-şi ridice nivelul intelectual află din aceste prelegeri cunoştințe aduse la zi din domeniile Filosofie, Jurnalism, Marketing, Comerț Exterior, Management Financiar-Contabil, Finanțe şi Bănci, Matematică, Informatică, Istorie, Lingvistică, Literatură, Arhitectură, Drept, Relații Internaționale şi Studii Europene, Geografie, Muzică, Sociologie, Psihologie.

Cadrul didactic universitar şi **teleastul transmit** știința de carte, dirijează metodologic asimilarea, aşează sistematic cunoştințele în capitole recapitulative, recomandă bibliografie. Acum pot să învețe în condiții foarte apropiate de egalitate şi orăşeanul şi săteanul, şi bogatul şi săracul, fără să-şi părăsească locul natal sau de reşedință, fără cheltuieli pentru drumuri, cazare, cantină. S-a ajuns atât de departe, şi Universitatea *Spiru Haret* aplică acest procedeu avansat, încât nu este necesară deplasarea nici pentru examene, evaluarea cunoştințelor realizându-se prin „calculatoare la distanță" (acasă şi la centrul universitar), conectate printr-un soft care este operațional şi la Universitatea Harvard din Statele Unite.

Studii aprofundate şi cercetări complexe, sondaje şi experimente sistemice, simulări ale evaluării arată că ÎNVĂȚĂMÂNTUL LA DISTANȚĂ aplicat **pentru prima oară în România de Universitatea *Spiru Haret* şi Televiziunea *România de Mâine*** are o contribuție decisivă la extinderea şi perfecționarea sistemului educațional, la diminuarea diferențelor de ordin social şi material dintre categoriile de tineri provenind din medii diferite, stimulând decisiv o competiție cu adevărat națională, prin care studențimea de astăzi se pregăteşte să devină specialistul, expertul, liderul de mâine. Evident, trebuie să se rețină că acest proces, această metodă, acest model are nevoie să fie bine înțeles şi sprijinit întru aplicare neîngrădită, pentru ca România de mâine să reprezinte o realitate marcând un salt calitativ revoluționar, o națiune care a înțeles şi acționează ştiințific, inspirat pentru convietuirea într-o altă lume, mai favorabilă aspirațiilor omului de pretutindeni.

Centrele teritoriale pentru învățământul la distanță

• BUCUREŞTI
Str. Ion Ghica nr. 13;
Tel: (021) 3121150
• ALBA IULIA
Str. Mihai Viteazul nr.31;
Tel: (0258) 832199
• ALEXANDRIA
Str. Libertății nr. 202A, bl.A5, parter şi etaj;
Tel: (0247) 421006
• ARAD
Str. Corneliu Coposu nr. 8 bis;
Tel: (0257) 270242
• BACĂU
Str. Mioriței nr. 76;
Tel: (0234) 206243
• BAIA MARE
Str. Culturii nr.7;
Tel: (0262) 211987
• BISTRIȚA NĂSĂUD
Str. V. Conta nr.1;
Tel: (0263) 230672
• BLAJ
Str. T. Vladimirescu nr.80;
Tel: (0258) 711231

• BOTOŞANI
Str. I.I.C. Brătianu nr.65;
Tel: (0231) 511440
• BRAŞOV
Str. Turnului nr.5;
Tel: (0268) 420437
• BRĂILA
B-dul Independenței nr. 4;
Tel: (0239) 612256
• BUZĂU
Bd. Gării nr. 5;
Tel: (0238) 412421
• CĂLĂRAŞI
Str. Eroilor nr.36;
Tel: (0242) 311357
• CÂMPULUNG-MUSCEL
Str. Traian nr.233;
Tel: (0248) 512284
• CLUJ-NAPOCA
Str. Avram Iancu nr. 2A;
Tel: (0264) 431944
• CONSTANȚA
Str. Unirii nr. 32-34;
Tel: (0241) 541491

• CRAIOVA
Str. Brazda lui Novac nr.4;
Tel: (0251) 599282
• DEVA
Str. 22 Decembrie nr.37/A;
Tel: (0254) 213915
• DROBETA TURNU-SEVERIN
Str. Carol I nr.6;
Tel: (0252) 324728
• FOCŞANI
Str. Cezar Bolliac nr.15;
Tel: (0237) 231158
• GALAȚI
Str. Brăilei nr. 134;
Tel: (0236) 466575
• GIURGIU
Str. 23 August nr. 9;
Tel: (0246) 215401
• IAŞI
Bd. Carol I nr. 8;
Tel: (0232) 273071

• MIERCUREA-CIUC
P-ța Libertății nr. 16;
Tel: (0266) 311226
• ORADEA
Str. Roman Ciorogariu nr.18;
Tel: (0259) 432389
• PIATRA NEAMȚ
Str. Ştefan cel Mare nr.4;
Tel: (0233) 223741
• PITEŞTI
Piața Municipală nr.3;
Tel: (0248) 213118
• PLOIEŞTI
Bd. Independenței nr.8;
Tel: (0244) 546788
• RÂMNICU-VÂLCEA
Bd. Grl. Praporgescu nr.22;
Tel: (0250) 733074
• REŞIȚA
Bd. Alexandru Ioan Cuza nr.7;
Tel: (0255) 227320
• SATU MARE
Str. Ştefan cel Mare nr. 5;
Tel: (0261) 711775

• SFÂNTU GHEORGHE
P-ța Mihai Viteazul nr. 15;
Tel: (0267) 317592
• SIBIU
Str. Emil Cioran nr. 1A;
Tel: (0269) 214075
• SIGHETUL MARMAȚIEI
Str. Mihai Viteazul nr.14;
Tel: (0262) 316766
• SLATINA
Str. Nicolae Bălcescu nr.8;
Tel: (0249) 415552
• SLOBOZIA
Str. Matei Basarab nr. 60;
Tel: (0243) 236710
• SUCEAVA
Str. G. Enescu nr.16;
Tel: (0230) 522393
• TÂRGOVIŞTE
Piața Mihai Viteazul nr. 1;
Tel: (0245) 611591
• TÂRGU-JIU
Str. Unirii nr.29;
Tel: (0253) 223500

• TÂRGU-MUREŞ
Str. Cuza Vodă nr.22;
Tel: (0265) 269852
• TIMIŞOARA
Bd. 16 Decembrie 1989 nr. 26;
Tel: (0256) 491714
• TULCEA
Str. 14 Noiembrie nr.24;
Tel: (0240) 510669
• VASLUI
Str. Mihail Kogălniceanu nr.19;
Tel: (0235) 312279
• ZALĂU
Str. Unirii nr.1;
Tel: (0260) 615267
• CHIŞINĂU - Republica Moldova
Str. Sfatul Țării nr.18;
Tel: (00373) 22234896
• NEW YORK - Statele Unite ale Americii
30-18 50th Street Woodside;
NY 11377; Tel.(718)626-6013

Universitatea în era şi în societatea cunoaşterii

Prof.univ.dr. Ştefan COSTEA,
directorul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic

• Dincolo de funcţiile tradiţionale de învăţare, formare şi cercetare ştiinţifică – o solidă cultură universitară.

• Un curriculum universitar modern, în concordanţă cu tot ce este valoros în ştiinţă.

• Investiţii remarcabile pentru dotarea modernă a spaţiilor de învăţământ şi a laboratoarelor.

Astăzi nu mai este necesar a demonstra cât de mare este importanţa educaţiei în general, a învăţământului universitar, în special, pentru destinul societăţii şi a umanităţii, într-o lume în care inegalităţile dintre persoane, popoare, naţiuni şi ţări cresc continuu şi în care considerentele economice, puterea absolută a „banului" şi goana pentru obţinerea unor profituri tot mai mari, cu orice preţ, înlătură valorile etice şi ameninţă sensul uman al solidarităţii. Aceasta, deoarece se ştie ce rol esenţial îl are învăţământul, cel universitar în mod deosebit, în asigurarea dezvoltării economico-sociale şi culturale endogene, în consolidarea şi dezvoltarea democraţiei, în apărarea păcii, ca una din valorile umane fundamentale şi a celorlalte drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului. Realizarea unei misiuni de asemenea dimensiuni, reclamă imperios deschiderea de noi căi pentru reînnoirea şi transformarea învăţământului superior, în direcţiile pe care le impun istoria şi dezvoltarea societăţilor contemporane, care devin din ce în ce mai rapid societăţi ale cunoaşterii şi informatizării.

În consecinţă, în prezent este clar că studiile universitare trebuie să se schimbe radical, să devină în mod organic flexibile şi, în acelaşi timp, mai diverse în structurile, instituţiile, curricula, natura şi programele în cadrul cărora se realizează. Ele trebuie să se transforme şi să se modernizeze nu numai pentru a ţine pasul cu transformările ce se înregistrează la nivelul ontologiilor sociale, ci şi pentru a fi în măsură să anticipeze apariţia şi dezvoltarea noilor necesităţi ale societăţii şi oamenilor şi să fie deschise necesităţilor permanentizării educaţiei populaţiilor adulte. Atât pentru actualizarea cunoştinţelor şi competenţelor sau reconversiei profesionale, cât şi pentru pregătirea lor în vederea retragerii din viaţa profesională activă şi dezvoltarea lor culturală şi umană, în general.

Toate acestea conduc la concluzia că funcţiunile universităţii contemporane trebuie să fie reconsiderate şi extinse. Dincolo de funcţiile sale tradiţionale de învăţare, formare şi cercetare ştiinţifică, care rămân fundamentale, universitatea de azi feste chemată să îşi asume un rol sporit şi expres în eforturile de formare a unui nou tip de personalitate umană, care să depăşească formaţia omului îngust specializat, „divizat", şi să devină „omul complet" sau „omul total", caracterizat prin dezvoltarea echilibrată a tuturor componentelor personalităţii – integralitate fizică, intelectuală, afectivă, etică – şi prin capacitatea de afirmare şi valorificare cât mai deplină a resurselor şi disponibilităţilor individuale, potrivit pluralităţii naturii umane.

A devenit o necesitate stringentă ca în curricula şi studiile universitare să fie incluse şi acele componente care privesc actualele „probleme globale" ale omenirii, cum sunt: sărăcia, foamea, analfabetismul, inegalităţile sociale, subdezvoltarea, problemele energiei, apei, mediului şi ecologiei, alienarea economică, politică şi socială etc., universitatea fiind chemată să îşi sporească contribuţia la soluţionarea acestor probleme majore de ordin planetar sau de importanţă regională şi locală.

Alături de eforturile de promovare a învăţământului şi a cercetării ştiinţifice **activităţile universitare sunt chemate să resitueze pe prim plan eforturile consacrate prezervării unităţii dintre cultură şi învăţământul superior, promovării valorilor culturale autentice**, prin toate mijloacele de care dispun. În acelaşi timp, ele trebuie să îşi îndeplinească rolul lor de creatoare de valori noi, în măsură să revitalizeze cultura, potrivit necesităţilor umane care evoluează. În acest context, în eforturile lor de a participa mai activ la dezvoltarea culturală, universităţile au obligaţia de a-şi reexamina propria lor „cultură", respectiv, ansamblul coerent al simbolurilor organizate – cunoaşterea şi modalităţile sau tehnicile cunoaşterii, valorile, principiile şi normele comportamentale şi de acţiune proprii lumii universitare. Întrucât, cultura universitară contribuie în mod hotărâtor la formarea personalităţii studenţilor care, ca absolvenţi ai universităţii sunt, în ultimă instanţă, produsul unui proces de iniţiere, de asimilare, de adaptare şi de creaţie culturală, care imprimă un stil al individului şi suscită emergenţa de modele culturale în societate.

Şi, nu în ultimul rând, astăzi se impune o nouă abordare şi soluţionare a ansamblului relaţiilor şi interacţiunilor dintre universitate şi societate. În primul rând, relaţiile dintre învăţământul universitar, stat şi societate, în general. Pentru ca universitatea să îşi poată îndeplini misiunile sale, o condiţie esenţială, care trebuie să fie pe deplin satisfăcută este cea a respectării şi garantării **autonomiei instituţionale** şi a **libertăţilor academice** de către stat şi societate. Concomitent cu datoria universităţii de a „da socoteală", de a accepta ca, ceea ce face şi **ceea ce „produce"**, în calitatea sa de componentă majoră a educaţiei „ca serviciu social" şi ca „bun public" **să fie evaluat**, în termenii concordanţei dintre ceea ce societatea aşteaptă şi are nevoie şi ceea ce învăţământul universitar oferă, prin evaluarea calităţii, pe bază de merit. Atât în cazul universităţii publice, finanţate de stat, cât şi al celor private, susţinute de comunităţile sociale pe care le deservesc.

În acest context al misiunilor schimbătoare ale universităţii, **curriculum-ul** studiilor universitare **se cere a fi reconsiderat şi modernizat, din perspectiva unor noi paradigme ale educaţiei,** ca proces de formare şi dezvoltare umană, într-o epocă în care **societăţile contemporane devin din ce în ce mai mult societăţi ale cunoaşterii şi informatizării,** epocă în care cunoaşterea umană, ştiinţa şi tehnologia deschid noi orizonturi, nebănuite, economice, sociale, politice, culturale şi spirituale la nivelul întregii planete.

În condiţiile în care, modelele muncii, ale vieţii economice, sociale şi umane se transformă radical, în conţinutul studiilor universitare este obligatoriu să se regăsească asemenea probleme şi teme ca:

- studiile universitare şi dezvoltarea;
- noile exigenţe ale „lumii muncii";
- învăţământul superior şi dezvoltarea umană sustenabilă:
- dezvoltarea naţională, dezvoltarea regională şi globală;
- de la tradiţional la virtual-noile tehnologii informatice şi de comunicare;
- învăţământul superior, cultura şi societatea ş.a.

Reînnoirile ce se operează în curriculum-ul studiilor, trebuie să fie urmat de **„înnoirea" formelor şi metodelor de pregătire ştiinţifică, de specialitate şi metodică, atât a personalului didactic, cât şi a studenţilor,** pentru a fi în măsură să abordeze şi să trateze adecvat noile conţinuturi ştiinţifice, cu caracter multidisciplinar, interdisciplinar şi transdisciplinar.

În acelaşi timp, în condiţiile în care, în cea de a doua jumătate a secolului trecut, învăţământul superior a înregistrat o spectaculoasă expansiune, numărul studenţilor crescând de aproximativ şase ori (de la 13 milioane în anul 1962, la 82 milioane în 1995), a devenit deja o sarcină expresă stabilirea unor sisteme de învăţământ superior de masă, integrate în sistemele generale de educaţie şi formare pe parcursul întregii vieţi. Cu asigurarea tuturor condiţiilor pentru ca acesta să fie în măsură să ofere unui număr cât mai mare de membrii ai generaţiilor tinere şi adulte, pregătire de înaltă calitate, abilităţi şi competenţe care să le permită acces adecvat în viaţa profesională şi socială activă şi să poată să îşi perfecţioneze continuu cunoaşterea şi capacitatea de muncă şi de creaţie.

Opinii în Opinia

Un loc şi un rol important în realizarea obiectivelor de dezvoltare contemporană a învăţământului universitar îl are şi **efortul de cunoaştere şi de valorificare de către instituţiile de învăţământ superior, naţionale, a experienţei internaţionale, prin dezvoltarea cooperării, parteneriatului şi solidarităţii interuniversitare,** atât pentru ridicarea calităţii şi eficienţei interne a învăţământului, cât şi pentru construirea de noi „punţi" de legătură între partenerii locali, naţionali şi la nivel internaţional.

Pe aceste coordonate şi-a înscris eforturile, încă de la înfiinţarea sa, Universitatea *Spiru Haret* de dezvoltare şi modernizare a tuturor componentelor structurale şi funcţionale ale sale, începând cu accesul la cursurile, sintezele, consultaţiile, dezbaterile etc. transmise timp de 10 ore pe zi de tvRM, post propriu de televiziune, creat special, atât pentru facilitarea accesului la studii pentru un număr cât mai mare de tineri, cât şi pentru modernizarea didacticii universitare, sporirea eficienţei şi ridicarea calităţii procesului de învăţământ.

De la înfiinţarea sa şi până în prezent Universitatea noastră a făcut **eforturi constante pentru crearea, dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii învăţământului,** investind numai din surse proprii, aproape 2.000 de miliarde de lei pentru asigurarea şi dotarea modernă a spaţiilor de învăţământ şi a laboratoarelor, achiziţionarea de tehnologii informatice şi de comunicare, de tehnologii didactice, procurarea unui volum semnificativ de carte pentru bibliotecile Universităţii şi ale facultăţilor etc.

În centrul eforturilor de dezvoltare şi modernizare a studiilor din Universitate au fost situate constant, **noi abordări educaţionale, creative şi inovative**, atât **în curricula generală a studiilor,** cât şi **în curricula disciplinelor specifice de studii**, astfel încât acestea să ţină pasul cu procesele debordande ale cunoaşterii ştiinţifice, cu dezvoltările din ce în ce mai rapide şi mai inedite ale tehnologiei şi, în special, ale tehnologiilor informatice şi de comunicaţie, cu evoluţiile şi transformările profunde ale proceselor economico-sociale, fenomenelor politice şi dezvoltării culturale. Corelativ acestor preocupări sunt şi cele privind modernizarea didacticii învăţământului superior, consacrate identificării şi promovării unor noi viziuni, noi metode şi tehnici de învăţare, creării unor noi tipuri de predare şi de învăţare, cuplate cu utilizarea unor noi strategii, sisteme şi tehnici de evaluare, capabile, pe de o parte, să evidenţieze, iar pe de altă parte, să promoveze nu numai resursele şi forţele memoriei, ci şi, mai ales, pe cele ale înţelegerii, abilităţile de aplicare practică a cunoştinţelor asimilate, precum şi capacităţile de creaţie şi inovaţie ale studenţilor.

Întrucât atingerea unor astfel de obiective este organic corelată cu competenţele şi calitatea personalului didactic, conducerea Universităţii stimulează eforturile necesare pentru elaborarea şi implementarea unor noi modele de formare şi perfecţionare a personalului didactic şi sprijină, în toate privinţele, eforturile de „înnoire" a pregătirii de specialitate, şi de **introducere şi procesele de formare personalului, a unor noi forme şi modalităţi de pregătire psihopedagogică şi sociologică, didactică şi metodică, teoretică şi practică**, astfel încât acesta să fie în măsură **să „trateze didactic" noile conţinuturi ştiinţifice, multi şi interdisciplinare**, ale predării-învăţării şi formării noilor generaţii de specialişti cu înaltă calificare pentru toate sferele şi domeniile activităţii şi vieţii sociale.

Nu în ultimul rând, Universitatea noastră este deschisă şi depune eforturi pentru dezvoltarea relaţiilor internaţionale, considerând **cooperarea interuniversitară ca o parte integrantă a misiunilor instituţionale ale sale**. În acest domeniu ea favorizează relaţii de cooperare bilaterală şi multilaterală, în cadrul unor programe realizate, atât sub egidă guvernamentală, interguvernamentală, cât şi în sistemul organizaţiilor non-guvernamentale, urmărind favorizarea **promovării mobilităţii academice internaţionale**, schimbul de idei şi de experienţă, realizarea de programe şi proiecte educative şi de cercetare ştiinţifică, prin eforturi concertate cu instituţii de învăţământ superior din Europa şi din afara Europei. O atenţie specială acordă în acest scop, creării unor structuri şi mecanisme care să faciliteze promovarea şi managementul cooperării internaţionale universitare.

Chiar şi un tur sumar de orizont asupra situaţiei actuale şi perspectivelor învăţământului universitar este edificator, atât în privinţa dimensiunilor, cât şi a gradului de complexitate al eforturilor pe care sunt chemaţi să le depună toţi „actorii" din sistemul învăţământului superior şi, în primul rând, personalul didactic şi studenţii, pentru a găsi, cele mai bune soluţii marilor probleme ale punerii de acord a relaţiilor dintre învăţământul universitar, ştiinţa, cultura şi societăţile cognitive contemporane.

Pregătire psihopedagogică şi metodică pentru profesia de cadru didactic şi obţinerea *Certificatului de profesor*

Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic, din cadrul Universităţii *Spiru Haret*, înfiinţat prin Ordinul Ministerului Educaţiei şi Tineretului nr. 416/12.06.2003 organizează, **pe baza prevederilor Legii învăţământului nr.84/1995 art. 68 (1-5),** la sediul din Bucureşti al Departamentului, **activităţi comasate, de pregătire psihopedagogică şi metodică pentru cariera didactică** în regim **de învăţământ postuniversitar,** pentru absolvenţii instituţiilor de învăţământ superior, cu diplomă de studii universitare, care optează pentru profesia de cadru didactic.

În Programul de pregătire psihopedagogică şi metodică pentru cariera didactică sunt prevăzute următoarele discipline de studiu şi activităţi practice: ***Psihologia educaţiei; Introducere în pedagogie; Teoria şi metodologia instruirii şi evaluării; Didactica specialităţii; Două discipline opţionale; Practică pedagogică.***

Cursanţii care au urmat Programul de pregătire psihopedagogică şi metodică obţin, conform legii, **Certificatul de absolvire pe baza căruia pot funcţiona ca profesori.**

Activităţile se organizează în perioada **1 octombrie 2004 – 31 ianuarie 2005** şi se vor desfăşura la sfârşit de săptămână.

Înscrierile se fac la secretariatul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, prin completarea unei *Fişe de înscriere,* **în care se consemnează şi achitarea taxei corespunzătoare.**

Actele necesare pentru înscriere: Diplomă de licenţă – copie legalizată; **Certificat de naştere** – copie legalizată; **Certificat de căsătorie** (dacă este cazul) – copie legalizată; **Buletin sau Carte de identitate** – copie xerox; **2 fotografii tip buletin.**

Informaţii suplimentare se pot obţine la secretariatul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, str. I. Ghica nr. 13, etaj V, telefon 314.00.75/149/fax 312.15.38; E-mail: ushdppd@spiruharet.ro

Aniversare la Academia Română

250 de ani de la deschiderea primelor şcoli sistematice româneşti

Era firesc ca un asemenea jubileu cu rezonanţe aparte în istoria învăţământului românesc să fie marcat de Academia Română printr-un simpozion care s-a desfăşurat în ambianţa oferită de amfiteatrul „Ion Heliade Rădulescu".

Cu acest prilej aniversar, au fost evocate momente remarcabile înscrise cu litere de aur în cronica învăţământului românesc. Pe prim plan a fost pusă în evidenţă strădania acelui „episcop-voievodal" care a fost Inocenţiu MICU-KLEIN, promotorul mişcării de redeşteptare naţională şi culturală umanistă, cunoscută sub numele de Şcoala Ardeleană, prin deschiderea, la Blaj, în 1754, a primelor şcoli sistematice româneşti. Promotoare ale ideilor luministe, care au aprins în cugetele româneşti mândria apartenenţei la trunchiul latinităţii, conştiinţa continuităţii de neam, limbă şi civilizaţie din vechea Romă, al cărei renume a intrat în numele acestui popor aşezat în vatra strămoşească de la Carpaţi, Dunăre şi Marea Neagră, au fost Şcoala de obşte (primară), Şcoala latinească şi Liceul Superior (transformat, mai târziu, în Facultatea de Teologie).

În elita reprezentanţilor Şcolii Ardelene au intrat episcopul Petru Pavel AARON, întemeietorul şcolilor blăjene, alături de Samuel MICU, Gheorghe ŞINCAI şi Petru MAIOR, urmaţi de Timotei CIPARIU, Gheorghe BARIŢ, Simion BĂRNUŢIU, precum şi de galeria marilor dascăli care au contribuit în mod strălucit la dezvoltarea învăţământului şi ştiinţei în Ţările Române.

Referindu-se la asemenea personalităţi de prestigiu care au dăinuit peste veacuri în conştiinţa poporului român, acad. Eugen SIMION, preşedintele Academiei Române, a subliniat că „în mod sublim semnificativ, unul dintre întâii preşedinţi ai Academiei a fost ardeleanul Gheorghe BARIŢ, alegerea sa reflectând conştiinţa unităţii românilor din toate provinciile româneşti, unele aflate sub stăpânirea austriacă sau ţaristă. În 1843, Ion Heliade RĂDULESCU, primul preşedinte al Academiei Române, referindu-se la Blaj, afirma: «De aici a răsărit soarele românilor». La 1866, tânărul Mihai Eminescu, pe urmele fostului său dascăl Aron PUMNUL, descins de pe Târnave, exclama: «Te salut, mică Romă!» În celălalt veac, Mircea ELIADE remarca: «Făclia aprinsă la Blaj nu se va stinge niciodată»..."

Deschiderea europeană a Şcolii Ardelene, a spiritelor care i-au conferit strălucire şi prestigiu peste veac a fost relevată de acad. Răzvan THEODORESCU, ministrul Culturii şi Cultelor, realizată inclusiv prin a doua mare Biblie (după cea a lui Şerban CANTACUZINO, de la 1688), tipărită de Samuel MICU, la 1795. „Dăruită, într-o ediţie excepţională, în timpul vizitei la Vatican, PAPEI IOAN PAUL AL II-LEA, Biblia de la Blaj a fost primită ca o rară ofrandă de Sfântul Părinte, o dată cu onoarea de a deveni membru al Academiei Române, fapt fără precedent în istoria papalităţii".

Emoţionante au fost şi evocările făcute de prof. univ. Ion BUZAŞI, directorul Colegiului Universitar de Institutori din Blaj, care a reconfigurat paşii poetului naţional Mihai Eminescu la altarul dascălilor săi (şcolari şi spirituali), ce şi-au legat numele şi fiinţa de „Mica Romă" a marii istorii româneşti şi de poetul, prozatorul şi diplomatul Ion BRAD care a relevat „dominanta vieţii spirituale din vatra Blajului, de unde s-au ridicat spre nemurire 22 de academicieni români, antica legătură cu glia strămoşească şi conştiinţa menirii neamului românesc în lumea valorilor".

Astfel, simpozionul jubiliar s-a constituit într-un omagiu adus celor care au vegheat de-a lungul vremii şi au contribuit în mod remarcabil la dezvoltarea şi perfecţionarea învăţământului românesc, la afirmarea în lume a valorilor lui indubitabile.

Adela DEAC

La Bucureşti, s-a desfăşurat recent

Conferinţa internaţională privind dimensiunile etice şi morale pentru învăţământul superior şi ştiinţă în Europa

Amploarea şi însemnătatea cu totul remarcabile ale acestei reuniuni ştiinţifice internaţionale de la Bucureşti sunt ilustrate deopotrivă prin organizare, prin participare, prin problematica supusă dezbaterii şi prin concluzii. Dintre organizatori fac parte instituţii de prestigiu internaţional precum Centrul European pentru Învăţământul Superior (UNESCO-CEPES) şi Academia Europeană de Artă, Ştiinţă şi Umanioare (EAASH), în colaborare cu Universitatea Naţiunilor Unite (UNU) şi Divizia UNESCO pentru Ştiinţele de Bază şi Inginerie. Reuniunea s-a desfăşurat sub înaltul patronaj al Preşedintelui României, Ion Iliescu, şi al Preşedintelui Republicii Franceze, Jacques Chirac. Împreună cu oficialităţi şi universitari din România, la conferinţă au participat peste 40 de specialişti din diverse regiuni ale lumii, miniştri ai educaţiei, rectori, profesori şi cercetători din cele mai prestigioase universităţi europene şi extraeuropene, precum şi reprezentanţi ai unor organisme europene. Lucrările conferinţei internaţionale s-au desfăşurat în şase sesiuni dintre care ultima a fost consacrată formulării de concluzii şi adoptării de recomandări într-o istorică Declaraţie de la Bucureşti.

Deschiderea oficială a lucrărilor a avut loc vineri 3 septembrie a.c., în moderna sală Auditorium a Muzeului Naţional de Artă al României, după care au fost prezentate cele mai reprezentative comunicări aparţinând, în ordinea în care au fost rostite, următoarelor personalităţi: Jan Sadlak, Director UNESCO-CEPES, Henryk Ratajczak, Vicepreşedinte al Academiei Europensis, Philippe Etienne, Ambasadorul Franţei în România (mesaj din partea Preşedintelui Republicii Franceze, Jacques Chirac), Alexandru Athanasiu, Ministrul Educaţiei şi Cercetării din România (mesaj prezentat de Radu Damian, Secretar de Stat în respectivul minister), Howard Moore, Director UNESCO (reprezentantul dlui Koďchiro Matsuura, Director-General UNESCO), Andrei Marga (în numele dlui Hans Van Ginkel, Rectorul Universităţii Naţiunilor Unite), E.S. Monseniorul Jean-Claude Périsset, Nunţiul Apostolic al Sfântului Scaun în România (din partea Papei Ioan Paul al II-lea), Ion Iliescu, Preşedintele României.

Desigur, bogatele informaţii, opinii şi, în general, noile orientări ale Conferinţei internaţionale de la Bucureşti vor fi pe larg dezbătute în perioada următoare. Cu atât mai mult cu cât ele au fost sintetizate într-un document cu caracter programatic. Până atunci însă, să reţinem câteva dintre caracteristicile definitorii ale manifestării ştiinţifice ca atare. Cea mai importantă: recenta reuniune internaţională de la Bucureşti a ridicat şi a dezbătut cu mult curaj problema profundelor implicaţii etico-morale ale progresului tehnic în contextul globalizării. S-a precizat net că „progresul tehnologic poate furniza mijloace de distrugere în masă a speciei umane". În acest sens au fost aduse numeroase exemple: ameninţarea globală a bombei atomice; descoperirile spectaculoase din domeniul chimiei şi reversul lor – poluarea mediului înconjurător; biologia moleculară şi genetică cu efecte secundare foarte periculoase; utilizarea tot mai intensă a energiei industriale ameninţă cu schimbări climatice ş.a.m.d. Evident, asemenea semnale de alarmă au fost trase frecvente şi până acum. Spre deosebire, însă, de reuniunile internaţionale precedente, Conferinţa de la Bucureşti vede atenuarea contradicţiei dintre valenţele progresului nu prin reducerea ritmului acestuia, ci pe cale etico-morală şi juridică. Nu a fost, aşadar, o admonestare a civilizaţiei contemporane – cum întâlnim adesea în reuniunile internaţionale de acest gen –, ci încercarea de a-i sublima atributele printr-o infuzie de moralitate, prin mult dorita sinteză dintre Libertate, Răspundere şi Drept. Aşadar, prin înnobilarea cercetătorului ştiinţific şi a matricei lui spirituale - universitatea – cu vocaţia reflecţiei critice, a spiritului de dreptate şi, în genere, a echilibrului. „Orice limitare a cercetării ştiinţifice reprezintă o contradicţie în termeni", astfel încât soluţia salvării civilizaţiei noastre vine nu din restricţii instituite în acest domeniu, ci din creşterea „responsabilităţii pentru activitatea personală". Pledoariile în acest sens au fost admirabile şi ele rămân ca elemente de referinţă pentru o lungă durată. Iată o mostră: „Am adoptat *Declaraţia universală a drepturilor omului* şi campaniile pentru drepturile omului sunt prezente peste tot. Dar se face mai puţină campanie pentru **responsabilitatea umană**, deşi ea devine tot mai relevantă o dată cu interdependenţa noastră crescândă: acţiuni ale unor grupuri sau chiar ale unor indivizi, într-o parte a globului, pot avea un impact profund asupra altora". De aceea etica, morala şi corolarul lor, responsabilitatea – s-a concluzionat – vor determina dezvoltarea pe mai departe şi într-un sens pozitiv a civilizaţiei umane.

Din această perspectivă se poate aprecia că la recenta Conferinţă internaţională de la Bucureşti, învăţământul academic şi cercetarea ştiinţifică au primit o nouă consacrare; de la condiţia, frecvent invocată până acum, de componente ale vieţii sociale moderne, ele au fost ridicate la rangul de factori determinanţi, hotărâtori pentru caracterul pozitiv al progresului tehnologic şi, în genere, al civilizaţiei umane. Valenţelor etico-morale ale universităţii li se atribuie sensuri noi, superioare în planul conştiinţei individuale, dar şi al celei comunitare, precum întărirea solidarităţii umane, respectul pentru valori, complinirea eforturilor creatoare, subsumarea oricăror divergenţe dialogului fertil, cultivarea respectului reciproc etc. Iar o dată cu aceste noi sensuri etico-morale sporesc şi **valenţele sociale** ale învăţământului superior şi ale cercetării ştiinţifice, în ideea ca accesul la aceste valori să nu mai cunoască restricţii artificiale. Tocmai *educaţia pentru toţi*, accesul nelimitat la informaţii, comunicarea fără frontiere fortifică solidaritatea umană şi echilibrul social mult dorit din perspectivă inclusiv etico-morală. Chiar dacă asemenea aspecte sociale ale eticii şi moralei au fost, uneori, doar tangenţial aduse în dezbaterile Conferinţei, ele sunt organic integrate întregii problematici specifice învăţământului superior şi cercetării ştiinţifice şi este neîndoielnic că vor fi evaluate ca atare.

Se cuvine, de asemenea, a fi relevat faptul că participanţi la Conferinţa internaţională au elogiat activitatea Centrului European pentru Învăţământul Superior (CEPES) de la Bucureşti, aflat sub egida UNESCO, şi rolul său important în Procesul Bologna, al cărui obiectiv este edificarea, până în anul 2010, a unui Spaţiu European al Învăţământului Superior. Faptul că UNESCO-CEPES este acum membru al grupului de lucru pentru implementarea Procesului Bologna, că el oferă sprijin şi consultanţă ţărilor participante inspiră încredere că respectiva aspiraţie în dimensiuni continentale se va împlini şi datorită eforturilor depuse pe pământ românesc – s-a subliniat în lucrările recentei Conferinţe internaţionale de la Bucureşti. Din această perspectivă ne-am fi aşteptat ca, în mesajul său adresat Conferinţei, ministrul Alexandru Athanasiu să fi înfăţişat mai pe larg atributele etico-morale ale învăţământului superior românesc, graţie cărora deschiderea socială a acestuia şi îndeosebi accesul larg al tinerilor la cele mai înalte forme de pregătire se află de multă vreme la ordinea zilei în societatea românească.

De altminteri, oficialităţile româneşti la recenta Conferinţă internaţională de la Bucureşti nu par să fi fost suficient de active în afirmarea şi susţinerea propriilor opinii şi a interesului naţional. Deşi exemple de acest gen ar fi putut găsi la mulţi dintre componenţii reuniunii ca atare. Un singur exemplu: în cuvântarea sa, Preşedintele României, dl Ion Iliescu, a adus în discuţie, tocmai în virtutea comandamentelor etico-morale ale lumii democratice, discriminările flagrante, împinse până la crimă, pe care oficialităţile transnistrene de la Tiraspol le exercită asupra comunităţilor de tineri (şi de părinţi ai acestora) care doresc să înveţe în limba lor. Este un exemplu de încălcare grosolană a tuturor principiilor etico-morale şi de drept, un caz care a îngrozit comunitatea democratică europeană şi extraeuropeană. Firesc ar fi fost ca oficialităţile româneşti, participante la Conferinţa internaţională de la Bucureşti, să fi propus cel puţin semnalarea cazului ca atare în Declaraţia finală a Conferinţei. Nu ştiu ca cineva să se fi opus unei asemenea propuneri. Singura explicaţie a faptului că în Declaraţia finală nu se regăseşte semnalarea acestui caz flagrant de discriminare şi de purificare a populaţiei pe criterii etnice rămâne slaba intervenţie, în dezbateri, a reprezentanţilor noştri. Ceea ce este regretabil.

Mihai IORDĂNESCU

Profesorii noștri și cărțile lor

Antologie de literatură dacoromană în texte comentate

Prof. univ. dr. **Alexandru SURDU**
Membru al Academiei Române

În legătură cu trecutul îndepărtat al strămoșilor noștri se impun tot mai mult câteva coordonate spațio-temporale pe care sunt obligate să se înscrie, și o fac tot mai frecvent, și cercetările istoricilor din țările învecinate, în măsura în care sunt interesați, firește, de perioadele anterioare venirii lor pe teritoriile traco-geto-dacice. Primii au fost arheologii sași, care i-au și precedat uneori pe ai noștri, apoi maghiarii și bulgarii. Rezultatele sunt convergente și dovedesc că afirmațiile istoricilor greci despre mulțimea populațiilor traco-geto-dacice și despre teritoriile imense (față de cele grecești) pe care aceștia le locuiau sunt veridice.

Deosebit de importante sunt și asemănările, uneori frapante, precum cele vechi culturale și chiar vestimentare, ale acestora cu ale populației romanice de astăzi de pe aceleași teritorii, de la nordul Mării Negre până în Peloponez, cu persistență maximă în șaua Curburii Carpatice. Faptul, accidental istoric, al restrângerii acestei populații nu îndreptățește pe nimeni să-i conteste nici vechimea și nici teritoriul de baștină. Arheologia și politica n-au făcut niciodată casă bună, cu toate că istoria, în genere, a fost, din păcate, și mai este, adesea, politizată.

Istoria milenară a unei populații sedentare presupune, în mod firesc, și istoria teritoriului pe care a trăit, chiar dacă astăzi acesta este locuit, mai mult sau mai puțin total, de alte popoare.

În legătură, de exemplu, cu renumitele „tăblițe" de la Tărtăria (Transilvania), se știe că au fost descoperite și altele asemănătoare nu numai spre nord (Moldova), ci și spre vest (Vincea, în Serbia), spre sud (Gradesnica și Karanovo în Bulgaria), dar și la Troia (în Anatolia Tracică). Ce importanță are faptul că astăzi ele sunt locuite de sârbi, bulgari sau turci?

Indiferent de limba pe care o vorbeau, traco-geto-dacii au avut o cultură proprie, apreciată în vremea istorică, chiar de către filosofii greci, ca și de grecii cu care au conviețuit la Pontul Euxin.

Același lucru este valabil și despre traco-geto-dacii romanizați, cu deosebirea că despre aceștia avem date istorice abundente și precise și chiar scrieri de mare amploare și valoare ale acestora.

Este meritul istoricului literar, universitarului și scriitorului **Mihail Diaconescu** de a ne fi oferit o masivă și riguroasă *Istoria literaturii dacoromane* (1999), bazată pe toate cercetările științifice românești și străine anterioare, pe care le completează cu date despre autori (și operele acestora) din Daciile romanizate de la Sudul Dunării: Dacia Ripensis, Dacia Mediterranea, Scythia Minor (Dacia Pontică) și alții din Pannonia și Moesia populate cu vorbitori de limba latină proveniți din traco-geto-dacii romanizați. Aceștia sunt strămoșii direcți ai românilor, fiind, pe bună dreptate, numiți și *străromâni* sau *protoromâni.* Literatura creată de ei este numită *dacoromană* sau *străromână* sau *protoromână.* Uneori este numită *literatura noastră străveche.*

De curând, **Mihail Diaconescu** a completat *Istoria*...amintită, publicând o utilă *Antologie de literatură dacoromană.*

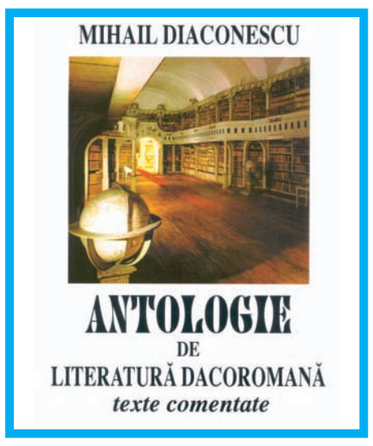

Texte comentate, Editura *Corifeu,* București, 2003, 352 pagini, oferind, cu alte cuvinte, celor interesați texte ilustrative din operele scriitorilor dacoromani. Această antologie era mai mult decât necesară. Ea corespunde unui larg orizont de așteptare.

Antologia cuprinde patru părți, referitoare: 1) la autorii păgâni, cu o culegere de inscripții versificate (creații lirice epigrafice compuse în hexametri); 2) la autorii creștini, cu texte despre martirii dacoromani; 3) la Școala literară de la Tomis, cu texte extrase din operele Sf. Ioan Cassian, Sf. Dionisie Areopagitul și Ioan Maxentius; 4) la Școala literară de la Dunărea de Jos, cu texte din operele Sf. Niceta de Remesiana și Sf. Martinus de Bracara.

Antologia lui **Mihail Diaconescu** cuprinde selecțiuni numai din operele câtorva din scriitorii dacoromani (cei care au fost traduși în limba română). Antologia nu suplinește, în nici un caz, *Istoria* detaliată a *literaturii dacoromane.* De fapt, cele două lucrări se completează.

Pentru o ilustrare corespunzătoare a acestei *Istorii* ar fi necesar, cum remarca pe bună dreptate și Mihail Diaconescu, o instituție specializată cu cercetători din domeniile limbii, filologiei și istoriei literare, respectiv un *Institut de Studii Istorice, Literare și Lingvistice Dacoromane,* care să urmărească înfăptuirea unui *corpus* al literaturii noastre din secolele I-VI. Literatura aceasta ne aparține. Suntem datori s-o cunoaștem și s-o editām în mod științific, pentru a fi receptată în mod adecvat.

În ciuda caracterului restrâns și selectiv al *Antologiei*, **Mihail Diaconescu** oferă date istorice, biografice, stilistice și culturale cuprinzătoare, precum și numeroase referințe la *întreaga* operă a scriitorilor prezentați. Textele pot fi apreciate din perspectivă literară, lingvistică, teologică, istorică și filosofică și au, în mod evident, o valoare universală, ceea ce dovedește încadrarea scriitorilor dacoromani în spiritualitatea europeană.

Amploarea și diversitatea preocupărilor scriitoricești ale străromânilor (protoromânilor) demonstrează caracterul elevat și marea complexitate a culturii și civilizației dacoromane din perioada primelor șase secole ale creștinismului.

Studiul textelor literare dacoromane poate fi făcut, între multe altele, și din perspectiva valorilor, principiilor și tradițiilor morale traco-getice, menționate de istoricii și filosofii greci. Preocuparea pentru o viață morală decentă, apropiată în multe privințe de cea creștină, se dovedește la fel de intensă în scrierile literare dacoromane, care pot fi considerate primele lucrări de etică medievală europeană.

Acesta este și cazul *Micului tratat despre moravuri* al Sf. Martinus de Bracara, născut în Pannonia Inferior, apreciat, între alții, și de către filosoful neotomist Etienne Gilson drept primul moralist medieval european.

Este interesant faptul că, deși vorbește despre păcat, Sf. Martinus de Bracara nu raportează comportamentele negative la obișnuitele prescripții biblice, ci consideră că răul este mai degrabă o stare fizică și psihică necorespunzătoare, un inconfort, uneori foarte acut, determinat de cauze exterioare care pot să afecteze sufletul omului. Și, asemenea medicului zalmoxian lăudat de Socrate în dialogul *Charmides* al lui Platon, recomandă vindecarea sufletului.

Cuvântul, care produce adesea neînțelegerea dintre oameni, afirmă Sf. Martinus, este imaginea sufletului. Noblețea sufletului determină generozitatea simțirii. Noblețea corpului decurge dintr-un suflet generos. Dar și invers, nestăpânirea corporală produce disconfortul sufletesc. Acesta pare a fi motivul pentru care, în diferite contexte etice, Sf. Martinus de Bracara face analogia între păcat și boală, între dreptate și vindecare, punând accentul pe sănătatea sufletească.

Nu este întâmplător nici faptul că fondatorii vieții monahale vest-europene proveneau, precum scriitorii de valoare universală Sf. Ioan Cassian și Sf. Martinus de Bracara, din lumea dacoromană, din lumea tradițională a modestiei și a austerității moștenite de la traco-geto-daci.

Și Sf. Ioan Cassian, în fragmentul *Despre duhul tristeții,* consideră în aceeași manieră, cu referințe la viața monahală retrasă și modestă, că aceasta poate să determine tristețea. E tot un fel de boală, datorată neîmplinirii unor dorințe. În aparență, aceasta nu ar produce neajunsuri celorlalți oameni, ci ar contribui doar la zdrobirea sufletească a celui cuprins de tristețe. Dar cel împăcat cu sine este împăcat și cu ceilalți. Trebuie deci să ne ferim sufletul de tristețe, arată Sf. Ioan Cassian. Căci, acesta, *chinuit* de *mușcăturile lacome ale tristeții*, va ajunge în suferință. Vindecarea sufletească înseamnă împăcarea cu sine, iar aceasta, afirmă Sf. Ioan Cassian, determină nu doar împăcarea cu oamenii, ci și cu celelalte viețuitoare și chiar cu fiarele sălbatice. Cu sufletul sănătos nu ne vom mai teme de loviturile care ne vin din afară și nici o sminteală nu ne va mai fi pricinuită din exterior cât timp rădăcinile acestora nu se mai află înfipte și adăpostite chiar înlăuntrul nostru.

Sunt remarcabile, de asemenea, considerațiile Sf. Ioan Cassian despre unele stări sufletești deosebite, cum ar fi neliniștea. Ele îi prilejuiesc investigații incipient psihologice, cu o tentă modernist-comportamentistă, referitoare la condițiile vieții monahale.

La fel de interesante sunt considerațiile Sf. Ioan Cassian despre desăvârșire și prietenie, teme pe care nu ne-am fi așteptat să le găsim dezbătute cu atâtea amănunte, observații, pertinențe, exemple, analize și rafinate interpretări spirituale în contextul amplelor *Convorbiri duhovnicești.*

Acestea sunt, firește, numai o parte din problemele revelate de paginile volumului *Antologie de literatură dacoromană. Texte comentate* pe care ni-l oferă Mihail **Diaconescu**. Ele constituie un îndemn spre cercetarea lucrărilor necuprinse în această *Antologie*, dar semnalate de autor în mod adecvat și comentate pe larg, cu competență, în *Istoria literaturii dacoromane.*

Mihail Diaconescu, autorul acestei *Antologii,* prin bogăția de informații și analize literare pe care ni le oferă, dovedește încă o dată vrednicie spirituală, competență științifică și atașament sufletesc pentru valorile culturale românești de astăzi, ca și pentru cele din trecutul nostru îndepărtat.

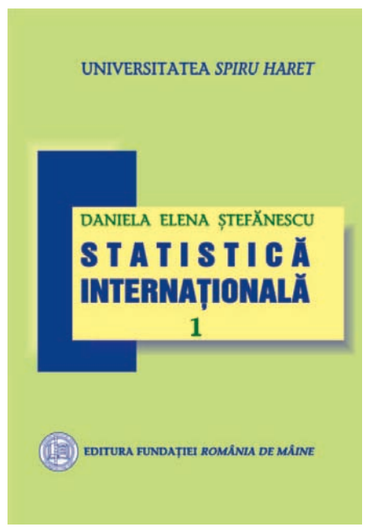

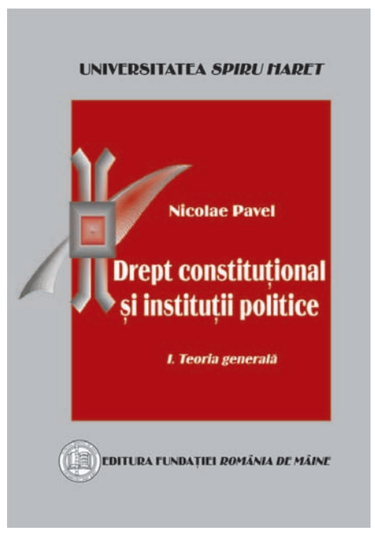

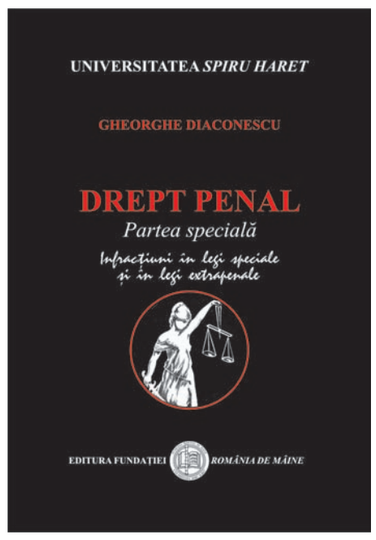

Editura Fundației *România de Mâine* întâmpină noul an de învățământ cu un bogat palmares

În pregătirea anului universitar 2004-2005, pentru a veni în sprijinul studenților, Editura Fundației *România de Mâine* a publicat 150 de lucrări cuprinzând cursuri, manuale, compendii, materiale didactice ajutătoare (caiete de seminar, teste grilă, culegeri de probleme), care pot fi achiziționate cu o reducere de 30% față de prețul la care se vând în librării; alte cursuri și manuale, pentru toate specializările de la facultățile Universității *Spiru Haret,* se află în curs de apariție.

În același timp, ca un obiectiv prioritar, cadrele didactice au elaborat și au fost editate, volume de **Sinteze** pentru disciplinele prevăzute în planul de învățământ, grupate pe anii de studiu, unele noi, pentru anul III, iar altele, pentru anii I și II, revăzute și actualizate. În total, sunt publicate 45 de volume de **Sinteze**, în vederea noului an universitar. Ele vor fi distribuite **gratuit** studenților de la **învățământul la distanță.**

Lucrări apărute în anul 2004

Cărți (cursuri, manuale):

• Ion Tudosescu – *Tratat de ontologie* (vol. III)
• Gh. M. Pistol – *Bazele comerțului*
• Victor Stoica – *Practica pieței de capital*
• Mariana Rudăreanu – *Drept civil* vol. I. *Drepturile reale*; vol. II. *Teoria generală a obligațiilor*
• Ioan Condor – *Drept financiar, bugetar și fiscal. Impozitarea persoanelor juridice*
• Gherasim Zenovic (coord.) – *Teste grilă pentru examenul de licență* (FMFC – Specializarea Management Financiar-Contabil)
• Luminița Ionescu, Lucian-Dorel Ilincuță – *Contabilitate aprofundată. Teste grilă și aplicații practice*
• Gh. M. Pistol – *Economia întreprinderii* (Note de curs)
• Octavian Gh. Botez – *Politica comercială externă*
• Cicilia Ionescu – *Contabilitate. Bazele teoriei și practicii contabile*
• Nicolae Grigorie Lăcrița, Mariana-Cristina Cioponea – *Finanțe publice și fiscalitate*
• Aurelian - Virgil Băluță – *Contabilitate. Manual pentru juriști, oameni de afaceri, administratori, manageri*
• Sultana Craia – *Introducere în teoria comunicării*
• Mircea Negru – *Preistorie generală și arheologie*
• Daniela Elena Ștefănescu – *Statistică internațională I.*
• Gheorghe Diaconescu – *Drept penal – partea specială. Infracțiuni în legi speciale și în legi extrapenale*
• Nicolae Pavel – *Drept constituțional și instituții politice. I. Teoria generală*
• Marian Ureche, Doru Bratu – *Istoria serviciilor secrete*
• Paul Miclău – *Poètes français dans la modernité*
• Florentina Popescu – *Pregătirea fizică în jocurile sportive*
• Gh. S. Ionașcu – *Dezvoltare spațială durabilă și urbanism*

Ediții noi, revăzute și adăugite:

• Domnica Șerban, Raluca Haţăgan, Denisa Drăgușin – *English Syntaxe Workbook*
• Teodora Cristea – *Structures signifiantes et relations sémantiques – en français contemporain*
• Elena Bălan-Osiac – *Limba spaniolă contemporană. Fonetică, fonologie, morfologie*
• Ileana Scipione – *Lengua española contemporanea. Lexicologie*
• Taina Dușescu - Coliban – *Derivational morphology*
• Victor Giuleanu – *Teoria muzicii. Curs însoțit de solfegii aplicative*
• Ioan Șerdean – *Pedagogie. Compendiu*
• Claudiu Teușdea – *Tenis. Specializare*

În curs de apariție

• Aurelian Bondrea - *România la începutul mileniului 3.*
• Constantin Enache, Constantin Mecu (Coordonatori) – *Economie politică*, vol. I și II (ediție revăzută)
• Ilie Mihai – *Operațiuni de încasări și plăți, instrumente, modalități, tehnici.*
• Gheorghe Răboacă, Dumitru Ciucur – *Metodologia cercetării științifice economice* (ediția a II-a)
• Zenovic Gherasim, Maria Andronie, Nicolae Popescu-Bodorin – *Informatica managerială în activitatea de educație fizică și sport.*
• Mariana-Cristina Cioponea – *Veniturile și cheltuielile bugetare în contextul integrării europene.*
• Maria Gâf-Deac – *Teoria deciziei.*
• Mircea Itu – *Filosofia și istoria religiilor*
• Ion Bucheru – *Fenomenul televiziune* (ediția a II-a revăzută și adăugită).
• Corneliu Stanciu – *Introducere în psihofiziologie* (reeditare).
• Ivan D. Ion, Silviu Bârză, Lorena Tufan – *Lecții de algebră* (vol.I)
• Gh.Cazan – *Filosofie antică*
• Sofia Coman – *Bolile parazitare la animalele domestice*, vol.I.
• Elena Potecea – *Ghid de lucrări practice de boli infecțioase I*
• Nicolae Avram, Daniel Cucă – *Explorări paraclinice – lucrări aplicative.*

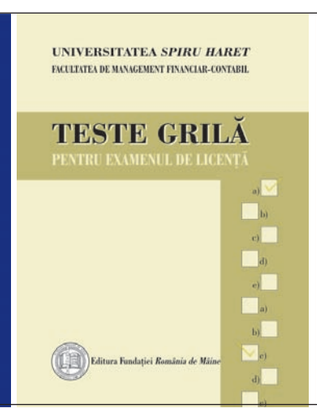

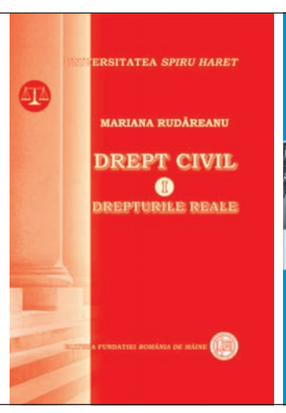

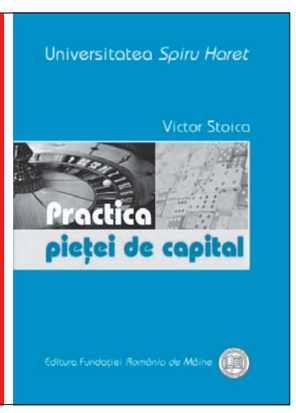

Şoseaua Berceni, nr. 24

Televiziunea *România de Mâine* – sprijin efectiv pentru învățământul la distanță şi nu numai. Toți studenții Universității *Spiru Haret* pot găsi în emisiunile speciale, transmise zi şi noapte, cunoştințe importante pentru pregătirea lor.

Prin noi, facultatea la tine acasă!

un adevăr cu deplină acoperire

Programul

Televiziunii *România de Mâine (tvRM)*

LUNI
4 octombrie 2004

6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
Traducere şi dublaj: Mihaela Anastase
6:30 **La sfat cu medicul**
7:00 **Săptămâna internă (r)**
7:30 **Vara adolescenților (r)**
8:00 **Zile de octombrie (r)**
9:00 **Vara adolescenților (r)**
9:30 **Sensi clip & promo**
9:53 **Ştiri tvRM**
10:00 **Deschiderea anului universitar 2004 – 2005 la Universitatea *Spiru Haret***
13:00 **Trăieşte-ți arta!** Invitată Sarah Einik – artist plastic. Realizator Marina Roman Boiangiu (r)
14:00 **Ştiri tvRM**
14:05 **Film documentar**: **Microcosmos**
15:30 **Şahul de la A la Z.** Emisiune de Elisabeta Polihroniade
16:00 Preluare **Deutsche Welle**.
Traducere şi dublaj: Mihaela Anastase
16:30 **Amfitrion Corina Chiriac:** Invitată Simona Nunweiller – jucătoare de tenis (r)
17:30 **Curier juridic**. Invitat prof. univ. dr. Corneliu Turianu
18: 00 **Ştiri**
18:05 **Sensi clip & promo**
18:30 **Actualități**
19:00 **Ora melomanului:** Corul „Vox Danubii" din Galați (r). Emisiune de Dumitru Cucu
19:40 **În dialog cu Administrația Publică**.
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Ce trebuie să ştim despre bolile digestive?**
Emisiune de prof. univ. dr. Alexandru Oproiu
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **Dincolo de arenă:** Performanță şi valoare. Magazin sportiv - muzical. Emisiune de Mugur Popovici
23:30 **Jurnal economic**
23:45 **24 de ore**
00:15 **Cinepanorama** (r)
01:00 **Muzică şi reluări de emisiuni**

MARȚI
5 octombrie 2004

6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
6:30 **La sfat cu medicul**.
7:00 **24 de ore (r)**
7:30 **Presa pe diagonală (r)**
8:00 **Mamaia copiilor şi adolescenților (r)**
8:45 **Film documentar**: Sevilia – Patrimoniul cultural al umanității
9:53 **Ştiri tvRM**
10:00 **Drept. Psihologie judiciară. Martorii şi mărturia. (T. Butoi)**
11:00 **Filosofie şi Jurnalism. Istoria Religiilor. Religia indo-europenilor. I (M. Itu)**
11:30 **Limbi şi Literaturi Străine. Literatură Comparată. Paul Claudel I (M. Diaconescu)**
12:00 **Drept. Drept penal. (I. Griga)**
13:00 **RISE. Statistică internațională. Sistemul statistic internațional. (D. Ştefănescu)**
13:30 **Sociologie – Psihologie. Consiliere psihologică. Consilierea – un act cultural. (M. Georgescu)**
14:00 **Ştiri tvRM**
14:05 **Jurnalism. Texte fundamentale. Critica de întâmpinare. (A. Păunescu)**
15:00 **Videoteca tvRM**: Club internațional – Australia .
16:00 Preluare **Deutsche Welle**
16:30 **Amfitrion Corina:** invitată Marinela Chelaru, actriță. Realizator Corina Chiriac
17:30 **Curier juridic.** Invitat: prof. univ.dr. Corneliu Turianu
18:00 **Ştiri tvRM**
18:05 **Sensi clip & promo**
18:30 **Actualități**
19:00 **Zile de octombrie:** Poezia şi tinerii la început de octombrie. Emisiune de Mugur Popovici şi Alina Motoc
19:40 **În dialog cu Administrația Publică.**
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Economia de mâine.** Emisiune de Nicolae Mardari
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **Îți mai aduci aminte doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan (r)
23:30 **Jurnal economic**
23:45 **24 de ore**
00:15 **Amfitrion Corina –** Invitată: Daniela Nicolae – pianistă de jazz (r)
01:00 **Program muzical şi reluări de emisiuni**

MIERCURI
6 octombrie 2004

6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
6:30 **La sfat cu medicul**
7:00 **24 de ore** (r)
7:30 **Presa pe diagonală** (r)
8:00 **Zile de octombrie (r)**
8:30 **Film documentar**: Calea Victoriei
9:53 **Ştiri tvRM**
10:00 **Filosofie şi Jurnalism. Istoria religiilor. Religia vechilor egipteni (M. Itu)**
10:30 **Sociologie – Psihologie. Consiliere psihologică. Cunoaşterea realității celuilalt. (M. Georgescu)**
11:00 **Filosofie şi Jurnalism. Istoria Religiilor. Religia indo-europenilor. II (M. Itu)**
11:30 **Limbi şi Literaturi Străine. Literatură Comparată. Paul Claudel II (M. Diaconescu)**
12:00 **Drept. Drept penal. (I. Griga)**
13:00 **RISE. Statistică internațională. Sistemul statistic european. (D. Ştefănescu)**
13:30 **Sociologie – Psihologie. Consiliere psihologică. Personalitatea consilierului psiholg. (M. Georgescu)**
14:00 **Ştiri tvRM**
14:05 **Jurnalism. Texte fundamentale. Octavian Goga - publicistul. (A. Păunescu)**
15:00 **Crossing point jazz**
15:30 **Şahul de la A la Z.** Emisiune de Elisabeta Polihroniade
16:00 Preluare **Deutsche Welle**
16:30 TVRM. Amfiteatrul artelor – Dans contemporan cu Liliana Iorgulescu.Emisiune de Nicolae Dan Fruntelată şi Dumitru Cucu (r)
17:30 **Vorbiți, scrieți românește!** Emisiune de Valeriu Marinescu
18:00 **Ştiri tvRM**
18:05 **Sensi clip & promo**
18:30 **Actualități**
19:00 **Armonii clasice**: Recital de vioară şi pian cu laureați ai „Remember Enescu". Emisiune de Mihai Darie
19:40 În dialog cu Administrația Publică.
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Academica:** *România în lume.* Realizator: Nicolae Mardari – Emisiune în direct din Studio-ul Ghica
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **Zile de octombrie:** Institutul Italian.
Emisiune de Mugur Popovici şi Alina Motoc
23:30 **Jurnal economic**
23:45 **24 de ore**
00:15 **Amfitrion Corina –** Invitată: Veronica Samoilă – conducător cerc jurnalism Club copii sector 6 (r). Emisiune de Corina Chiriac
01:00 **Muzică şi reluări de emisiuni**

JOI
7 octombrie 2004

6:00 Preluare **Deutsche Welle (r)**
6:30 **La sfat cu medicul**
7:00 **24 de ore (r)**
7:30 **Presa pe diagonală (r)**
8:00 **Zile de octombrie (r)**
9:00 **Mamaia copiilor – spectacole conexe.**
Emisiune de Dumitru Cucu
9:53 **Ştiri tvRM**
10:00 **Geografie. Meteorologie. Apa în atmosferă. (Rodica Povară)**
11:00 **Filosofie şi Jurnalism. Istoria Religiilor. Religia indo-europenilor. III (M. Itu)**
11:30 **Limbi şi Literaturi Străine. Literatură Comparată. Paul Claudel III (M. Diaconescu)**
12:00 **Drept. Drept penal. (I. Griga)**
13:00 **RISE. Statistică internațională. Funcțiile sistemului statistic internațional. I (D. Ştefănescu)**
13:30 **Sociologie – Psihologie. Consiliere psihologică. A simți şi a gândi. (M. Georgescu)**
14:00 **Ştiri tvRM**
14:05 **Jurnalism. Texte fundamentale. Recapitulare. (A. Păunescu)**
15:00 **Videoteca tvRM**: Main street jazz
16:00 Preluare **Deutsche Welle**
16:30 **Amfitrion Corina:** invitată Simona Nunweiller - jucătoare de tenis (II). Emisiune de Corina Chiriac
17:30 **Curier juridic.** Invitat prof. univ. dr. Corneliu Turianu
18:00 **Ştiri tvRM**
18:05 **Sensi clip & promo**
18:30 **Actualități**
19:00 **Întâlnire cu folclorul: „**Aşa-i cântecu'n Moldova" interpretează Vasile Ciupac, Doina Lavric, Aurel Serafim, Pamfil Roată. Emisiune de Theodora Popescu
19:20 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov
19:40 **În dialog cu Administrația Publică.**
Emisiune de George Nicolau
21:00 Generația în tenişi – **Invitat pictorul Vasile Celmare.** Emisiune de Nicolae Dan Fruntelată şi Dumitru Cucu
22:00 Presa pe diagonală
22:30 **Armonii clasice:** Piața Artelor – reportaj de la Festivalul Artelor. Emisiune de Mihai Darie
23:30 **Jurnal economic**
23:45 **24 de ore**
00:15 **Amfitrion Corina –** Invitat: prof.univ.dr. Valeriu Râpeanu Universitatea *Spiru Haret* (r).Emisiune de Corina Chiriac
01:15 **Muzică şi reluări de emisiuni**

VINERI
8 octombrie 2004

6:00 Preluare **Deutsche Welle (r)**
6:30 **La sfat cu medicul**
7:00 **24 de ore (r)**
7:30 **Presa pe diagonală (r)**
8:00 Mamaia copiilor şi adolescenților.
Emisiune de Dumitru Cucu
8:45 Film documentar: Caceres – Patrimoniul cultural al umanității
9:53 **Ştiri tvRM**
10:00 **Matematică – Informatică. Informatică I (N. Tudoroiu)**
11:00 **Filosofie şi Jurnalism. Istoria Religiilor. Creştinismul (M. Itu)**
11:30 **Limbi şi Literaturi Străine. Literatură Comparată. R.M.Rilke I (M. Diaconescu)**
12:00 **Drept. Drept penal. (I. Griga)**
13:00 **RISE. Statistică internațională. Funcțiile sistemului statistic internațional. II (D. Ştefănescu)**
13:30 **Sociologie – Psihologie. Consiliere psihologică. Paradox şi schimbare. (M. Georgescu)**
14:00 **Ştiri tvRM**
14:05 **Videoteca tvRM.** Club internațional - Austria
16:00 Preluare **Deutsche Welle**
16:30 **Întâlnire cu folclorul:** interpretează Carmen Iordache, Dina Vacaran, Adrian şi Emil Pondilă, Mădălina Pescaru. Emisiune de Theodora Popescu
17:00 **Lumea de mâine –** „Starea ştiinței". Realizator: Cristian Român
18:00 **Ştiri tvRM**
18:05 **Sensi clip & promo**
18:30 **Actualități**
19:00 **Starea de drept.** Emisiune de Nicolae Mardari
20:10 **Zile de octombrie:** Tinerii şi muzica – formația Meloritm. Emisiune de Mugur Popovici şi Alina Motoc
20:40 **Sensi clip & promo**
21:00 **Academica. Ştiință**: Mărgăritare şi… gunoi. Emisiune de Cătălin Grosu
22:00 **Presa pe diagonală**
22:30 **Fairplay:** Analiza la zi a fenomenului fotbalistic intern şi internațional. Meciul Cehia-România. Emisiune de Mugur Popovici
23:30 **Jurnal economic**
23:45 **24 de ore**
00:15 **Ora melomanului**: Farmecul operetei. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
01:00 **Muzică şi reluări emisiuni**

SÂMBĂTĂ
9 octombrie 2004

6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
6:30 **Zile de septembrie** (r)
7:00 **24 de ore (r)**
7:30 **Presa pe diagonală** (r)
8:00 **Planeta copiilor** (r)
9:00 **S.O.S. – sunteți un om sănătos?**
Emisiune de prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu
10:00 **Vorbiți, scrieți românește!** (r)
Emisiune de Valeriu Marinescu
10:30 **Prietenii Euterpei –** Emisiune de cultură muzicală cu Dumitru Nicolae. Realizator Dumitru Cucu
11:00 **Şcoala de sâmbătă:** „Clasa virtuală".
Emisiune de Cătălin Grosu
12:00 **Agricultura şi alimentația –** Tratamentul semințelor înainte de semănat şi sănătatea plantelor.
Emisiune de Constantin Pintilie
13:00 **Miorița – antologie de cultură tradițională**.
Emisiune de Ioan Filip
13:30 **Un cântec pentru inima ta.** Mozaic muzical.
Emisiune de Dumitru Cucu
14:00 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu
15:00 **Calendar literar - octombrie.** Emisiune de Ion Dodu Bălan
16:00 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov
16:30 **Video VIP.** Emisiune de Leonard Hențiu
17:00 **Trăieşte-ți arta!** Deschiderea stagiunii teatrale 2004-2005; invitat Mircea Diaconu – directorul Teatrului Nottara. Emisiune de Marina Roman – Boiangiu
18:00 **Ştiri tvRM**
18:05 **Sensi clip & promo**
18:30 **Actualități**
19:00 **Documentar artistic:** Calea Victoriei
20:00 **Club internațional –** Peru (III)
20:50 **Sensi clip & promo**
21:00 **Film artistic românesc** – „*Moromeții I"* (România)
23:00 **Calea succesului**: Invitată: Mihaela Mihai (II). Emisiune de Violeta Screciu
23:30 **Săptămâna externă**
00:00 **Film documentar:** ***Erupție vulcanică***
00:30 **Muzică şi reluări emisiuni de divertisment**

DUMINICĂ
10 octombrie 2004

6:00 Preluare **Deutsche Welle** (r)
6:30 **Film documentar:** ***Erupție vulcanică*** (r)
7:00 Săptămâna externă (r)
7:30 Zile de septembrie (r)
8:00 **Mamaia copiilor şi adolescenților.**
Emisiune de Dumitru Cucu
9:00 **Credință şi viață.** Emisiune în direct de Sorin Bejan
10:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ştefan Iordache şi Mihaela Matei
11:00 **Knock out**. Realizator: Alexandru Ganci
11:30 **Agricultura şi alimentația:** Tratamentul semințelor înainte de semănat şi sănătatea plantelor.
Emisiune de Constantin Pintilie (r)
13:00 **Week-end magazin. Amfitrion Corina –** Invitată Mălina Olinescu – interpretă de muzică uşoară; **Viața ca un spectacol**
16:00 **Cafeneaua literară şi artistică –** Marele Bucureşti. În dialog: Nicolae Dan Fruntelată, Corneliu Leu. Emisiune de Vlad Leu
17:00 **Club internațional:** Almaty. Interviuri forum. Realizator: Ioana Nitobe
18:00 **Ştiri tvRM**
18:05 **Sensi clip & promo**
18:30 **Actualități**
19:00 **Teleenciclopedia valorilor românești.**
Realizator: Ion Bucheru
20:00 **Îți mai aduci aminte doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan
21:00 **Film artistic:** Povestea unei fete de la țară
22:30 **Forum IT :** „Poezia imaginii". Emisiune de Cătălin Grosu
23:30 **Săptămâna internă**
00:00 **Muzică şi reluări de emisiuni**

Opinia națională
Telefoane: 410.39.11 şi 410.39.13, interioare: 116, 122, 105 Fax: 411.33.84

REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ* ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA *ROMÂNIA DE MÂINE*.
Instituție social - umanistă de cultură, ştiință şi învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poştale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăseşte la poziția 2.256.
Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poştal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională,* Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol - B.C.R. – Sucursala Unirea.
ISSN 1221-4019
Machetarea computerizată şi tiparul executate de LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ŞI TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI *ROMÂNIA DE MÂINE*
Publicația **OPINIA NAȚIONALĂ** este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții şi Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Imagini de neuitat

Solemnitatea conferirii titlului academic de Doctor Honoris Causa al Universității *Spiru Haret*, Sanctității Sale Papa Ioan Paul al II-lea

Aula Magna, 16 octombrie 2003